

Repelesin

Jon dai niñil ñu kil tikak

¹ Yad Jon, God wög gi ñeb bi ne alap midebin. Mînim ñu kil tikabin niñ aul, ned misen ma niñlak. Bin bi God nop wög gi ñibal okok, tap tari tari ulep ginigab ak niñlan, agil, God ne Jisas Krai nop agek, ne pen ejol ne ak ag yokek apil gek, yad dai niñnek. ² Dai niñnek niñbak, God mînim ne agak ak abe, Jisas Krai mînim ne agak ak abe niñnek ak, mij niñbaur ñu kil tikabin. ³ Ulep mideb, tap tari tari dai niñnek ak magilsek wagin gil gi dam amnigab. Niñbak, bin bi mînim ñu kil tikabin niñ aul kari ke uñin li niñnigal okok abe, bin bi ognap uñin li niñ agel peyig niñnigal okok abe, God Mînim niñbaur niñ dil kisen genigal ak, God gek, miñ miñ ginigal.

Jon bin bi cöc akniñ ar onid midelak okok kirop mînim ag ñak

⁴ Yad Jon niñbep bin bi Esia Propins kariñ lim sikol ke ke akniñ ar onid Krai cöc ne midebim okok, mij aul ñu kil tikabin.

God ne miñi mideb, birarik ped okok midoligip, kisen per per nep midenigab God niñbak, niñbep yimig niñil, di tep gil, kod midek, niñbi kapkap sain tikil mid tep gi midenimib. God niñbak abe, kaun ar onid sea kiñ bisigep ne ar siñak midebal okok abe, niñbep yimig niñil, di tep gil, kod midek, niñbi kapkap sain tikil mid tep gi midenimib. ⁵ Jisas Krai, mînim tep ak damil,

God agak rek nep gıl kımıl, wagın gı warıkıl,
karıp lım okok kiñ mıdebal okok kirop magılsek
kod mıdeb Bı Kıb ak, ne ak rek nep nıbep yımıg
nıñıl, dı tep gıl, kod mıdek, nıbi kapkap sain tıkil
mıd tep gı mıdenımıb.

Ne cınop mıdmagıl lıl, lakañ ne yapek kımıl,
tap si tap tımel gıpın gac ak lig gı yokıp.

6 Cın Kiñ kıb Jisas Krais karıp ne mıdıl,
Nap God nop sobok gep bin bı ne mıdobın.
Nıb ak, Jisas Krais, Bı melık tep sek ak, Bı kılıs
yıb ak,
yıb ne ak per nep per nep agon ar amnan!
Nıb aknıb rek tep.

7 Pen nıñım! Ne seb bad sek apek,
bin bı karıp lım okok nıb okok nıb magılsek
nop mısenı nıñnıgal.

Bı nop golıñ dı pıñ lılak okok abe
magılsek nop mısenı nıñnıgal.

Nop nıñıl, bin bı karıp lım okok nıb okok nıb
magılsek,
tari gınıg nıg gıpın, agıl, molıl gek sıl kıb
agnıgal.

Nıñıd, nıg gınıgab me ak!
Nıb aknıb rek tep.

8 God Bı Kıb kılıs ke sek tap okok magılsek
gınımıñ rek nep mıdeb ak, ne mıñı mıdeb,
bırarık ped okok mıdolıgıp, kısen per nep per
nep mıdenıgab. Ne agıp, “Yad nep gen, tap okok
magılsek wagın gıl mıdeb. Yad nep gen, tap okok
magılsek kırı gınıg gınıgab,” agıp.

Jon dai nıñıl Jisas nop nıñak

⁹ Yad namam n̄bi Jon, Kiŋ c̄n Jisas kar̄p ne m̄d̄il, nop w̄ög ḡi ñon, bin b̄i okok c̄nop ḡi t̄imel gel, gos par ma n̄iŋil, gos sek m̄d̄il, nop ma k̄ir̄ig ḡil, k̄il̄is ȳib ḡil gon ameb. Yad God M̄in̄im ak ag ñil, Jisas ap̄il m̄in̄im tep c̄nop ag m̄isen̄ lak m̄in̄im n̄iŋid n̄ibak ag ñen, ȳip m̄iñ l̄il, dam ñig solwara t̄ib k̄is gak airan Patmos s̄iŋak l̄ilak.

¹⁰ Airan Patmos s̄iŋak m̄iden, B̄i K̄ib ñin ne alap, God Kaun ak ȳip bak lek n̄iŋlig ḡi, k̄id yad okok ar m̄in̄im k̄ib alap, ak̄il maḡil rek aḡil agak, ¹¹ “Nak tap tari tari n̄iŋn̄igaban okok, m̄ij ñu k̄il t̄ik̄il, bin b̄i taun k̄ib ke ke akn̄ib ar oŋid Kraic̄ c̄c̄ ne m̄idebal okok, k̄irop m̄ij n̄ibak yokek amnaŋ. Epesas alap, Sim̄ona alap, Pegamam alap, Taiataira alap, Sadis alap, Piladelpia alap, Leodisia alap yokek amnaŋ,” agak.

¹² M̄in̄im n̄ib agek n̄iŋlig ḡi, yad b̄i m̄in̄im ageb n̄ibak n̄iŋin, aḡil, ad̄ik ḡil n̄iŋnek, lam kab gol d̄il ḡilak akn̄ib ar oŋid s̄iŋak m̄idek. ¹³ Pen lam nab n̄ib s̄iŋak, yad n̄iŋnek, b̄i ñi rek b̄i alap m̄idek. Ne wal̄ij par k̄ib ȳib alap ȳimek tob gol ne kar̄kak; kab gol d̄il ḡilak s̄ib nag k̄ib alap d̄i pab̄il nab s̄iŋak alaŋ pog lak. ¹⁴ Nab̄ic̄ c̄ög k̄imkas ne ak, kaj s̄ipsip kas t̄id m̄ideb rek, aka seb t̄id m̄ideb rek, lak. Ud̄in ne ak, mab m̄ilaŋ rek m̄idek. ¹⁵ Tob k̄id ne ak, tap kapa k̄il̄is “bras” apal ak daḡilel, ȳin gopen d̄ip rek ak gak. Pen m̄in̄im ne ak, ñig s̄ij k̄ib p̄iŋil gu aḡip rek ak agak. ¹⁶ Ñ̄inmaḡil ȳip̄id k̄id ne ak, gap akn̄ib ar oŋid ak d̄il m̄idek. Pen tu par k̄id gol gol gak alap meg m̄igan ar alaŋ ap ran jakak. M̄il̄ik jo m̄il̄ik ne ak, p̄ib nab epel ap̄il, mel̄ik k̄id ȳib aḡil ḡip rek gak.

¹⁷ Yad nop niñil, tob wagin ne siñak ap yap gon yimil, bin bi kimbak kalau gip ak rek midenek. Niñ gen, ñin yipid kid pis ne ak yip di niñil agak, “Ma piriknimin! Yad ke gen, tap okok magilsek wagin gil mideb. Yad ke gen, tap okok magilsek kir ginig ginigab. ¹⁸Yad me Bi Per Komij Mideb ak. Ned kimek ak pen niñan! Miñi komij midil, per nep per nep komij midenigain. Yad ‘Kimeb Won’ ak kod midebin. Bin bi kimal, am ‘Cip Kaunan Karip’ midebal okok, yad piyam ur ak di midil, ‘Cip Kaunan Karip’ kau ak abe, bin bi ‘Cip Kaunan Karip’ siñak midebal okok abe, kod midebin. Yad kijon yikenigain kiri ak rek nep komij amnigal.

¹⁹ “Niñ ak, tap tari tari niñan ak mij ñu kil tiknimin. Miñi geb rek niñil, kisen ginigab rek niñil, magilsek mij eyañ ñu kil tiknimin. ²⁰ Pen tap niñesan okok, minim wagin ak niñ gil mideb: lam gol dil gilak akniñ ar onid niñesan okok, bin bi karip lim ke ke akniñ ar onid Krais cöc ne midebal okok niñesan. Pen gap akniñ ar onid ñinmagil yipid pis kid yad ar ak niñesan okok, ejol cöc akniñ ar onid kod midebal okok niñesan,” agak.

2

Krais bin bi ne Epesas mideligipal minim ag ñeb

¹ “Pen taun kib Epesas Krais bin bi ne midebal okok, ejol kirok kod mideb ak nop minim ñu kil tikil agnimin:

‘Bì gap aknìb ar onjìd ñìnmagìl yìpìd pìs kìd ne ar ak dìlig gì, lam gol dìl gìlak aknìb ar onjìd nab sìnak ajev ak, Epesas bin bì kod mìdeban okok kìrop mìnìm nìbaul ag yokìp.

² Ne agìp,

“Nag ar nìbi gìpìm ak yad bìr nìpin. Nìbi wög kìlìs gìl gì damìl koslam mìdìl, ma yo nìpìm ak, nìpin. Bin bì gì tìmel gìpal okok kìrop nìjem, nìbep tep ma gìp. Bì Jisas mìnìm dad ameb mìdobìn, agìl, mìnìm esek apal okok kìrop nìj tep gìl, asìk mosìk gìpìm. ³ Yìp nìj dìl mìnìm yad agem nìbep mìker ñel, ma yo nìjìl, yìp eip cìg gìlìg gì nep mìdebìm ak, yìp tep gìp.

⁴ “Pen yad mìnìm alap mìdeb. Yad eip ned cìg gìl mìdmagìl yìb lìl mìdölìgìpìm mìn ar ak dam yokpìm akal? ⁵ Ned yìp mìdmagìl lìlìg gì, gì tep gölìgìpìm mìn tep nìbak, tari gìnìg kìrìg gìpìn agìl kauyan dìl, ned mìd tep gölìgìpìm rek mìdenìmìb. Mer ak, yad apìl lam nìbep ak dì pìlì gì dìnìgain.

⁶ “Pen ar alap gìpìm ak, yìp tep gìp. Bin bì kìri bì Nikolas mìnìm tom ne ak dìl, nag tìmel ar ak gel yìp tep ma gìp rek, nìbep ak rek nep tep ma gìp.

⁷ “Nìbi bin bì gos tìmìd mìdonìmìj okok, God Kaun ne Kraìs bin bì ne mìdebal karìp lìm ke ke okok kìrop mìnìm ageb ak nìj tep gìnìmìb.

Bin bì mìker apek, gos par ma nìjìl, yìp cìg gìlìg gì nep mìdenìgal okok, ñìn kisen onìgab ak kìrop agen, per komìj mìdep mab magìl God wög dai tep ne ar alan tanìb ak dìl ñìnìngal,” agìp, ’agnìmìn.

Krais bin bî ne Sîmõna midelîgîpal mînim ag ñeb

⁸ “Pen taun kîb Sîmõna Krais bin bî ne mîdebal okok, ejol kîrop kod mîdeb ak nop mînim ñu kîl tikîl agnimin:

‘Bî ne gek, tap okok magîsek wagin gîl mîdeb ak; Bî ne gek, tap okok magîsek kîr ginig ginigab ak; Bî kîmil kauyan warîkak ak, Sîmõna bin bî kod mîdeban okok kîrop mînim nîbaul ag yokip.

⁹ Ne agip,

“Yad nîpin, bin bî ognap, cîn God bin bî yîpid gîl mîdobin apal ak pen Seten sobok gep karip ne mîdil, nîbep mînim dilîg gî mîdebal. Mîker nîbi tari tari mîdeb okok, yad ak rek nep nîpin. Nîbi bin bî yîm gep rek mîdebim ak pen yad nîpin God udin yîrik ar ne ak nîbi bin bî gep yîb mîdebim. ¹⁰ Nîbep mîker ginig geb ak, gos kîb ma nînimîb. Nînim! Ulep mîdeb, Krais nop cig tep gîpal aka ap yap paknîgal, agîl, Seten gek, nîbep ognap dî mîñ lînîgal. Nîbep ñin aknîb wajrem alan ak rek gî timel gîlig gî mîdenîgal. Pen nîbep tari tari gîl, pis nep ñag pak lînîg genîgal ak, gos par nîbak ma nînimîb. Yîp cig gîlig gî nep mîdem ñag pak lenîgal ak, nîbep per komîñ mîdep usajîl bad ak ñinîgain.

¹¹ Nîbi bin bî gos timîd mîdonimîñ okok, God Kaun ne Krais bin bî ne mîdebal karip lîm ke ke okok kîrop mînim ageb ak nîñ tep ginimîb.

Seten nîbep neb neb ginigab ak pen bin bî yîp cig gîlig gî nep mîdenîgal okok, yur kîb dil kîmbal rek ak kauyan ma kîmnîgal,” agip,

agnim+n.

Krais bin b+ ne Pegamam m+delig+pal m+n+im ag ñeb

¹² “Pen taun k+ib Pegamam Krais bin b+ ne m+debal okok, ejol k+rop kod m+deb ak nop m+n+im ñu kil t+kil agnim+n:

‘B+ tu par k+id ne gol gol k+id m+deb ak, Pegamam bin b+ kod m+deban okok k+rop m+n+im n+ibaul ag yok+p.

¹³ Ne ag+p,

“Yad n+pin, n+bi koslam y+ib m+deb+im. Bin b+ kar+p lim n+bi m+deb+im nab s+ñak, Seten kin rek kod m+deb. Pen n+bi m+n+im y+p ak n+ñ d+ tep g+il, y+p c+g g+ tep g+lig g+ m+deb+im. Kar+p lim Seten kod m+deb n+bak, namam Adipas m+n+im tep yad ak bin b+ okok k+rop ag ñ+ m+dek, nop ñag pak l+lak ak pen y+p ma k+r+g g+pek.

¹⁴ Pen m+n+im ognap m+deb. Bin b+ n+bi ognap, Belam m+n+im ag ñol+g+p rek ag ñ+bal. B+ Belam n+bak, Belak nop t+im+d ukek me, Belak ne am Isrel bin b+ okok k+rop lip g+ dad amek, k+ri y+p k+r+g g+il, tap ñ+ñeb tap yokop god esek okok nop pak sobok g+ ñöl+g+pal ak ñ+böl+g+pal. Belak Isrel bin b+ k+rop agek, k+ri bin si b+ si göl+g+pal. ¹⁵ Isrel bin b+ b+rar+ik okok göl+g+pal rek, n+bi ognap b+ Nikolas m+n+im esek ne ak d+il, nag t+mel ar ne ak k+sen g+il gem ameb. ¹⁶ N+ib ak, tap si tap t+mel g+p+im ak, tari g+n+g n+g g+p+in ag+il, k+r+g g+n+im+ib. Pen n+g ma g+n+gab+im ak, yad ulep kasek ap+il, tu par k+id meg m+gan yad

eyan n̄ib apjakeb ak d̄il, bin b̄i n̄ig ḡipal okok eip pen pen ḡin̄igain.

¹⁷ N̄ibi bin b̄i gos t̄im̄id m̄idon̄im̄iᅇ okok, God Kaun ne Kraiᅇ bin b̄i ne m̄idebal kar̄ip l̄im ke ke okok k̄irop m̄in̄im ageb ak n̄iᅇ tep ḡin̄im̄ib.

Seten n̄ibep neb neb ḡin̄igab ak pen bin b̄i ȳip c̄ig ḡil̄ig ḡi nep m̄iden̄igal okok, yad tap ñ̄iᅇeb mana we ḡilak ak ognap ñ̄en ñ̄iᅇn̄igal. Pen k̄irop kab t̄id ke ke ñ̄in̄igain. Kab ñ̄in̄igain ar n̄ib okok, ȳib k̄isen n̄ib ak t̄ik ke ke nok̄im nok̄im ñ̄in̄igain, bin b̄i d̄in̄igal okok nep n̄iᅇn̄igal,” aḡip, ’ agn̄im̄in.

Krais bin b̄i ne Taiataira m̄idel̄iḡipal m̄in̄im ag ñ̄eb

¹⁸ “Pen taun k̄ib Taiataira Kraiᅇ bin b̄i ne m̄idebal okok, ejol k̄irop kod m̄ideb ak nop m̄in̄im ñ̄u k̄il t̄ik̄il agn̄im̄in:

‘God Ñ̄i ne, ud̄in mab m̄ilaᅇ rek m̄idek n̄iᅇl̄ig ḡi, tob k̄id ne ak, kapa bras apal ak daḡilel ȳin gopen t̄ik d̄ip rek m̄ideb ak, Taiataira bin b̄i kod m̄ideban okok k̄irop m̄in̄im n̄ibaul ag yok̄ip.

¹⁹ Ne aḡip,

“Nag ar n̄ibi ḡip̄im ak yad b̄ir n̄ipin. Ȳip abe, bin b̄i okok k̄irop abe m̄idmaḡil l̄il, k̄il̄is ḡil ȳip w̄og ḡil̄ig ḡi nep m̄ideb̄im ak, yad n̄ipin. Ai mam okok pen pen d̄i tep ḡil, ḡi ñ̄il, m̄iker apek koslam m̄id̄il gos par ma n̄ip̄im ak, yad n̄ipin. Ḡip̄im n̄ibak, ned s̄ikol s̄ikol göl̄iḡip̄im ak pen m̄iñ̄i tap̄in ḡip̄im ak, yad n̄ipin.

²⁰ Pen m̄in̄im alap m̄ideb. Bin Jesebel ak ma ag yok̄p̄im. M̄in̄im esek aḡil, yad God m̄in̄im agep bin alap m̄idebin aḡip. Bin b̄i ȳip n̄iᅇ

dipal okok kirop minim esek ag ñil, lip gi dad amek, kiri yip kirig gil, bin si bi si gipal. Ne kirop agek, tap ñineb tap yokop god esek okok nop pak sobok gi ñibal ak ñibal. ²¹ Ne nag timel ar nibak kirig gil mid tep ginimij aka agil, nij mid mer nijil kirig gipin. ²² Nig gip rek yad nop abañ ar sijnak yoken, nop miñak kib gek, yur kib yib dinigab. Bin bi ne eip bin si bi si gipal nib okok, tap si tap timel gipal ak, tari ginig nig gipin agil, ma kirig ginigal ak, kirop ak rek nep gen, miñak kib gek, yur kib yib dinigal. ²³ Bin bi nop kisen gipal okok kirop pis nep ñag pak lenigain me, bin bi yad karip lim ke ke coc ke ke midebal okok, yip nij tep gil nijnigal, yad bin bi gos timid nab nibep eyaj nij tep gil, magisek gipim gipim rek nijil, nibep nokim nokim pen nibak rek ñinigain. ²⁴ Pen nibi Taiataira bin bi ognap, bin nibak minim timel ag ñib minim ak ma dil, Seten minim timel yipil apal minim ak ma dipim rek, minim miker ognap sek nibep ma agnigain. ²⁵ Pen yip nij dil cig tep gipim nag ar ak di cici lil midem midem, kisen yad ninigain!

²⁶ Bin bi yip cig tep gilig gi nep mid damil, miker apek yip ma kirig ginigal okok, yad kirop agen, bin bi karip lim ke ke okok kirop kod midenigal. ²⁷ Tari ginig: Bapi minim alap yip agilagak,

Yad agen, ne ain yir alap dil,
 tin cog okok pak jisipik masipik gipal rek,
 bin bi karip lim ke ke okok

kilís timel yib gíl kirop kod midenigab,
agak.

²⁸ Pen bin bî yip niŋ dîl cig tep gíl nag tep ar ak dî cîcî gîlîg gî mîdenigal okok, kirop gap poglîŋ tep karîp lîm jîŋ parîkek niŋlîg gî nîpal rek ak ñîŋgain.

²⁹ Nîbi bin bî gos tímîd mîdonîmîŋ okok, God Kaun ne Kraîs bin bî ne mîdebal karîp lîm ke ke okok kirop mînim ageb ak niŋ tep gînimîb,” agîp,’ agnimîŋ,” agak.

3

Kraîs bin bî ne Sadîs mîdelîgîpal mînim ag ñeb

¹ “Pen taun kib Sadîs Kraîs bin bî ne mîdebal okok, ejol kirop kod mîdeb ak nop mînim ñu kîl tikîl agnimîŋ:

‘Bî God Kaun tam pak aknîb ar oŋîd lip ak abe, gap aknîb ar oŋîd ak abe dî mîdeb ak, Sadîs bin bî kod mîdeban okok kirop mînim nîbaul ag yokîp.

Ne agîp,

“Nag ar nîbi gîpîm ak yad bîr nîpin. Bin bî okok niŋel, komîŋ mîdîl yîp kîsen gîpîm rek lip pen pîs nep kîmîl yîp kîsen ma gîpîm. ² God yad mînim ageb rek gî damîl, nab sîŋak kîrîg gîpîm ak, God nop tep ma gîp. Nîbak, udîŋ nîbi mîmlîŋ mîdeb ak rek, warîkîl, komîŋ won nîbi kîr gîŋîg geb ak niŋ tep gem, kilîs gînimîŋ.

³ Nîb ak, Kraîs mînim tep ak ag ñelak nîpîm ak, niŋ dî wös gîl, tap sî tap tímîl gîpîm ak, tari gîŋîg niŋ gîpîŋ agîl, kîrîg gîl, Kraîs mînim tep ak ageb rek gînimîb. Pen wîsîŋ saköl kîŋîl

ma wariknigabim ak, yad bi tap si dep bi okok niŋ midel ma opal rek ak apen, niŋi niŋil pak plöplö ginigabim.

⁴ Pen niŋi Sadis bin bi midebim okok, bin bi ognap walij kiri gel acir ma gip; minim tep yad niŋ dil, ageb rek nep gilig gi midebal rek, kiri walij tid lil, yad eip ajenigal. ⁵ Bin bi miker apek, kilis gil, yip niŋ di wös gil, cig gilig gi nep midel amnigab okok, yad kirok ak rek nep walij tid tep nibak li ñinigin. Pen yib kiri per midep buk eyan ñu kil tik len mideb ak, ma lig gi yoknigin, mer. Bapi abe, ejol ne okok abe niŋ midel niŋlig gi, bin bi yad midebal, agil, miseŋ agnigin.

⁶ Niŋi bin bi gos timid midonimniŋ okok, God Kaun ne Kraiŋ bin bi ne midebal kariŋ lim ke ke okok kirok minim ageb ak niŋ tep ginimb,” agip,’ agnimin.

Kraiŋ bin bi ne Piladelpia mideligipal minim ag ñeb

⁷ “Pen taun kib Piladelpia Kraiŋ bin bi ne midebal okok, ejol kirok kod mideb ak nop minim ñu kil tikil agnimin:

‘Bi Siŋ ak; Bi minim niŋid yib ageb ak; kiŋ Depid ki ur ne ned kod midoligip ak, Bi ki ur nibak miñi dil mideb ak, kijon yikek, bin bi ognap gi ñinimel rek ma lip; pen kijon gi ñek, bin bi ognap yiknimel rek ma lip. Bi nibak nep, Piladelpia bin bi kod mideban okok kirok minim nibaul ag yokip.

⁸ Ne agip,

“Nag ar n̄ibi ḡip̄im ak yad b̄ir n̄ipin. N̄ibi bin b̄i koŋai ma m̄ideb̄im ak pen m̄in̄im ȳip n̄iŋ d̄i w̄ös ḡil, n̄ibi bin b̄i yad m̄ideb̄im m̄in̄im ak m̄iseŋ ag ñ̄ib̄im. N̄ibak, n̄ibep k̄ijon̄ ȳiken, bin b̄i ognap ḡi ñ̄in̄imel rek ma l̄ip. ⁹ Bin b̄i ognap, c̄in God bin b̄i ȳip̄id ḡil m̄idob̄in apal ak pen Seten sobok gep kar̄ip ne m̄idebal. Pen yad k̄irop gen, k̄iri maḡilsek am tob waḡin n̄ibep s̄iŋak koḡim ȳim̄il, k̄ibor k̄iyan ḡil, yad n̄ibep m̄idmaḡil l̄ipin ak n̄iŋn̄imel. ¹⁰ N̄ibep ḡi t̄imel ḡipal ak pen n̄ibi yad apin rek nep ḡil, gos par ma n̄iŋ̄il, k̄il̄is ḡil, w̄ög ȳip ḡil̄ig ḡi m̄ideb̄im rek, bin b̄i l̄im dai ar waḡin aul ke ke okok, ȳip c̄ig ḡi m̄iden̄igal aka ȳip k̄ir̄ig ḡin̄igal aḡil, k̄irop maḡilsek m̄iker ñ̄in̄igain ñ̄in ak, n̄ibep abe ma ñ̄in̄igain.

¹¹ Ulep m̄ideb̄ n̄in̄igain. M̄in̄im tep yad n̄iŋ d̄ip̄im ak, n̄iŋ d̄i k̄il̄is ḡil, ȳip c̄ig ḡil̄ig ḡi nep m̄idem, per kom̄iŋ m̄idep usaj̄il bad n̄ibep ñ̄in̄igain apin ak, bin b̄i ognap p̄il̄i ḡi dad am̄n̄imel rek ma l̄in̄igab. ¹² Bin b̄i an God M̄in̄im ageb rek gek, nop ḡi t̄imel gel, gos par ma n̄iŋ̄il, God M̄in̄im ageb rek nep ḡi dam̄il, ȳip c̄ig ḡil̄ig ḡi nep m̄iden̄igab ak, yad nop gen, God yad sobok gep kar̄ip ak sap k̄ib alap rek m̄iden̄igab. God sobok gep kar̄ip n̄ibak ne per per nep m̄igan nab adan̄ m̄id̄il, m̄is ken ma am̄n̄igab. Yad wak ar nop, God yad ȳib ne ak abe ñ̄u k̄il t̄ik̄il, God yad taun k̄ib ne Jerusalem k̄isen n̄ib seb kab ar alan̄ s̄iŋak n̄ib on̄igab ak, taun k̄ib n̄ibak ȳib ak abe ñ̄u k̄il t̄ik̄il, ȳib yad k̄isen n̄ib ak abe ñ̄u k̄il t̄ik̄il ḡin̄igain.

¹³ N̄ibi bin b̄i gos t̄im̄id m̄idon̄im̄iŋ okok, God

Kaun ne Kraiss bin bî ne mîdebal karîp lîm ke ke okok kîrop mînim ageb ak nîŋ tep gînimîb,” agîp,’ agnimîn.

Kraiss bin bî ne Leodisia midelîgîpal mînim ag ñeb

¹⁴ “Pen taun kîb Leodisia Kraiss bin bî ne mîdebal okok, ejol kîrop kod mîdeb ak nop mînim ñu kîl tîkîl agnimîn:

‘Bî yîb ne “Nîg Aknîb Rek Gînimîŋ” ak; Bî, God ne agek, tap okok magîlsek gî lak ak; Bî ne God ageb rek nep gîl, mînim tep ak dam yîpîd gîl nep ag ñîb ak, Leodisia bin bî kod mîdeban okok kîrop mînim nîbaul ag yokîp.

¹⁵⁻¹⁶ Ne agîp,

“Nag ar nîbî gîpîm ak yad bîr nîpin. Yîp pîs nep ma cîg gîpîm; yîp pîs nep ma kîrîg gîpîm. Mînim tep yad ak pîs nep nîŋ dîl, ageb rek gînimîb aka pîs nep kîrîg gînimîb ak tep! Yîp gos ar ar nep nîpîm rek, nîbep wök yoknîg gebin. ¹⁷ Nîbî apîm, ‘Cîn bin bî gep mîd tep gîpîn; tap cîn konjî mîdeb; tap alap ulep ma gîp,’ apîm ak pen mînim ma nîpîm ak, nîbî bin bî tam okok rek mîdebîm; nîbî bin bî yîm gep rek mîdebîm; nîbî bin bî tap ma mîdeb rek mîdebîm; nîbî bin bî udîn kwôi mîdebîm; nîbî magîl nep mîdebîm. ¹⁸ Nîb ak me, nîbep mînim agnîg gebin aul nîŋ tep gîl, nîb aknîb rek nep gînimîb. Bin bî yîm gep rek mîdebîm rek, yîp apîl kab gol yad dagîlen yînil dai dai sek ma mîdeb ak tauîl me, bin bî gep mîdenîgabîm. Magîl nep mîdebîm ak, bin bî nîŋel nabîŋ gînimîŋ rek lîp rek, yîp apîl walîj tîd alap tauîl lîm. Udîn ma nîpîm rek, yîp apîl

udin marasin alap tauil lil, udin kwoi gip ak ñil niñigabim.

¹⁹ Bin bi kirop midmagil lipin okok gi timel genigal ak, yad kirop ma kirig ginigain; mid tep gilan, agil, miker ñilig gi timid ukpin. Nib ak, gos kilis niñil, tap si tap timel gipim ak, tari ginig nig gipin agil, pis nep kirig gil, mid tep ginimib. ²⁰ Niñim! Yad apil, sön ar eyañ midlig gi, kijon pak gu gu gilig gi kod midebin. Bin bi an minim yad ak niñil kijon yikenigab ak, yad karip ñilik migan ne ak amil, eip tap ñibil jim ñil midonigabit.

²¹ Seten yip miker kib ñak ñin ak, Bapi yad minim ne ak ma kirig ginek; agak rek nep gi damil me, Bapi eip sea kin ne ar ak bisig ginek. Nib ak rek, bin bi Seten kirop miker ñek, minim tep yad ak ma kirig gil, yip cig gilig gi nep midenigal okok, kirop ag dam yad eip sea kin yad ar ak bisig ginigabin.

²² Nibi bin bi gos timid midonimij okok, God Kaun ne Krais bin bi ne midebal karip lim ke ke okok kirop minim ageb ak niñ tep ginimib,” agip, ’agnimn,” agak.

4

¹ Pen minim ñu kil tiketin nibak dai niñ damil, kauyan ak dai niñil niñnek, God karip lim seb kab ar alan siñak kijon yikil midek. Ned akil magil rek agek niñnek ak, kauyan ak agil yip agak, “Ar aul apek, tap kisen ginigab okok nep yomin,” agak. ² Nib agek niñlig gi, God Kaun ak apil yip gon lak niñil yad niñnek, seb kab ar alan siñak bi alap sea kin ar siñak bisig midek. ³ Bi

sɨŋak bɨsɨg mɨdek ak melɨk sek mɨdek; kab jaspɑ abe kab kanilian abe tɨd melɨk gɨp rek melɨk sek mɨdek. Pen kiŋ sea bɨsɨg mɨdek ak, sibeñ nop kɨs kɨs gɨl, kab emral rek yɨn rɨkɨñ rɨkɨñ gɨl, yɨn rɨk yaplɨg gɨ mɨdek. ⁴ Sea kiŋ ne ak nab eyaŋ mɨdek nɨŋlɨg gɨ, bɨ kɨb bɨsɨg gɨpal sea kiŋ aknɨb ñɨn juɨl adɨk gɨ dam omal omal (24) okok lɨ kɨs kɨs gɨlak. Bɨ kɨb mɨnɨm tɨg bɨlokep okok walɨj tɨd yɨmɨl, kab gol dɨl gɨlak usajɨl bad okok ke ke lɨl, bɨsɨg mɨdelak. ⁵ Bɨ sea kiŋ nab eyaŋ bɨsɨg mɨdek sɨŋak nɨb, aɨm aɨm dɨlɨg gɨ, tɨmɨk aɨlɨg gɨ, kɨs kɨs gɨlɨg gɨ amɨl par sek amnak. Sea kiŋ wagɨn nɨb sɨŋak sɨp melɨk aknɨb ar oŋɨd ak yɨnɨl melɨk gɨ mɨdek. Sɨp melɨk nɨb okok me, God Kaun aknɨb ar oŋɨd ne ak. ⁶ Bɨ sea kiŋ nab eyaŋ bɨsɨg mɨdek wagɨn sɨŋak, kab kɨlmasɨk ak glas rek kɨd yɨb gɨl mɨdek. Sea kiŋ bak sɨŋak, tap komɨŋ mɨdeb ke ke omal omal mɨd kɨs kɨs gɨlak. Tap nɨb okok udɨn koŋɨi nep kɨd okok mɨdɨl, pabɨl okok mɨdɨl gak. ⁷ Tap komɨŋ nɨb okok, alap layon rek lak, alap kaj kau aŋlam rek lak, alap bɨ mɨlɨk dai rek lak, alap yakɨr dɨk auan par lɨp ak rek lak. ⁸ Pen tap komɨŋ omal omal nɨb okok magɨlsek auan aknɨb kagol oŋɨd lak. Udɨn koŋɨi nep, ar okok lɨl, pabɨl okok lɨl magɨlsek lɨ sakak. Udɨn auan mok okok abe mɨdek. Pen pɨb nab kɨslɨm eyaŋ, kɨmep ag mɨdlɨg gɨ agebal,

“NE BI SIŊ “NE BI SIŊ “NE BI SIŊ GOD BI KɨB
 KɨLIS AKNɨB KE YɨB NE TAP MA GEP ALAP MA
 MɨDEB TARI TARI GɨNɨG, GɨNɨGAB NE BɨRARɨK
 PED OKOK MɨDOLɨGɨP, NE MɨÑI MɨDEB, NE
 KɨSEN PER PER NEP MɨDENɨGAB” apal.

⁹ Pen tap komɨŋ ke ke omal omal nɨb okok,

Bi per nep per nep komiη midenigab sea kiη ar bisig mideb ak, ne Bi tep akniβ ke mideb agil, nop tep aglig gi, yib melik sek ne agel ar amek niηlig gi, ¹⁰ bi kib m+n+m tig bilokep ñ+n juil adik gi dam omal omal (24), Bi sea kiη bisig mideb wagin siηak kogim yimil, Bi per nep per nep komiη midenigab ak, nop tep aglig gi, yib nop agel ar ameb. Usajil bad kiri okok tig ju ne mideb siηak lil, agebal,

¹¹ “God Bi Kib c+n!

Bin bi magilsek okok,
nak Bi kib ke yib, agil,
yib nep agel ar amnan.

Bin bi magilsek okok,
nak Bi tep ke yib, agil,
yib nep agel ar amnan.

Bin bi magilsek okok,
nak Bi kilis ke yib, agil,
yib nep agel ar amnan.

Nak tap okok magilsek gi linak.

Nak nep agek,
bin bi midil,
tap okok magilsek mideb,” agebal.

5

Jon mij nag ñon gi kilis gak alap niηak

¹ Pen dai niη damil niηnek, bi sea kiη ar ak bisig midek ak, mij par kib dai dai komlak alap ñinmagil yipid ne pis ar dil midek. Mij nibak, sōη ar okok ñu kil tikil, migan eyaη ñu kil tikil gilak. Pen dai dai komil, nag ke ke akniβ ar onid ak ñon gi tep yib gilak. ² Pen yad niηnek, God ejol kilis yib alap gaul kib agil agak, “Bin bi an

rek nag lilak aul wisibil, mij nib aul tig ju tig pis ginimij rek lip?” agak. ³ Nib agak ak pen seb kab ar alaj sɨnak abe, lim dai ar wagin aul abe, lim mok eyaɲ abe, bin bi mij nibak nag wisibil tig ju tig pis ginimij rek alap ma midek. ⁴ Seb kab ar alaj sɨnak abe, lim dai ar wagin aul abe, lim mok eyaɲ abe, bin bi mij nibak nag wisibil tig ju tig pis ginimij rek lip bi alap ma piyo niɲlak rek, yad yimig yib gek sil aɲlig gi midenek. ⁵ Pen bi kib minim tig bilokep midelak okok alap yip agak, “Nak sil ma ginimin. Niɲan! Layon Juda nib ak kiɲ Depid tikek tik dam dapil gel, nop tik dolak. Ne kausal maual ne ak yik gi yokak ak me, mij nibak nag wisibil tig ju tig pis ginimij rek lip,” agak.

Jon Sipsip Nɨlik ak niɲak

⁶ Nib agek niɲlig gi niɲnek, Sipsip Nɨlik ñag pak lel kimil warikak rek alap, sea kiɲ nab sɨnak midek. Tap komiɲ mideb ke ke omal omal abe, bi kib minim tig bilokep okok abe, mid kis kis gilak. Sipsip Nɨlik nibak kom aknib ar oɲid ak, uɲin aknib ar oɲid ak lak. Uɲin aknib ar oɲid lak minim wagin ak, God ne Kaun ne aknib ar oɲid ak ag yokek, kariɲ lim okok magilsek kid kid amnak. ⁷ Pen Sipsip Nɨlik ak Bi sea kiɲ bisig midek wagin sɨnak amil, mij ñin yipid ne pis ken ar dil midek ak dak. ⁸ Dek niɲlig gi, tap komiɲ omal omal abe, bi kib minim tig bilokep aknib ñin juil adik gi dam omal omal (24) abe apil, midek sɨnak kogim yimlak. Bi kib minim tig bilokep nib okok kiri tap gita rek okok ke ke dil, kinaɲ kab gol dil gilak okok ke ke di midelak.

Kinanaj di midelak migan nib okok, tap dagilel yin sikim gil ki tep owip ak, ap ran jakil midek. Tap God nop dagilel yin ki tep owip nibak, God bin bi ne okok nop sobok gipal ak. ⁹ Pen kiri kimep kisen nib alap agil aglak,

“Nep ñag pak lel,

lakañ nak son gi yapek,

bin bi karip lim ke ke midebal rek,

wagin ke ke midebal rek,

mimim yib ke ke apal rek,

wak ke ke lip rek,

nak taunak ninil

kiri God bin bi ne midebal.

Nib ak me, nak nep mij kom ñon gi tep gak nibak,

wisib tig ju tig pis gi nininimin rek mideb.

¹⁰ Pen nak ginak ak, kiri kin karip rek lil,

God nop sobok gep bin bi lil, God cin nop wög

gi ñibal.

Kiri kisen nak eip bin bi lim dai ar wagin aul

okok,

krop magilsek kod midenigal,” aglak.

Sipsip Ñilik ak yib ne agel ar amnak

¹¹ Pen dai nin damil kauyan ninil ninnek, ejol ñin juil ñin juil, tausan tausan konai yib nep mimim agelak. Sea kin nibak abe, tap komin omal omal okok abe, bi kib mimim tig bilokep okok abe, krop pinil kis kis gi midelak. ¹² Pen meg migan dap ranil kimep aglig gi aglak,

“Sipsip Ñilik ñag pak lilak ak, ne tep yib.

Ne tap okok magilsek gi lak, agil,

yib ne agon ar amnan.

Ne tap alap ulep ma gip, agil,

yib ne agon ar amnaŋ.
 Ne gos tep ke yib mideb, agil,
 yib ne agon ar amnaŋ.
 Ne kilis ke yib mideb, agil,
 yib ne agon ar amnaŋ.
 Ne tep ke yib mideb, agil,
 yib ne agon ar amnaŋ.
 Ne melik tep ke sek mideb, agil,
 yib ne agon ar amnaŋ.
 Ne yib ke sek mideb, agil,
 yib ne agon ar amnaŋ,” aglak.

13 Pen yad niŋnek, tap tari tari God gi lek ake
 lipal seb kab ar alaŋ, lim dai ar wagiŋ aul, lim
 mok epi, niŋ solwara nab okok magilsek kimep
 agil aglak,

“Bi sea kiŋ bisig gi mideb ak abe,
 Sipsip Niilik ak abe,
 kiri yib ke sek midebir, agil,
 yib kiropp mal agon ar amnaŋ.
 Kiri tep ke yib midebir, agil,
 yib kiropp mal agon ar amnaŋ.
 Kiri melik tep ke sek midebir, agil,
 yib kiropp mal agon ar amnaŋ.
 Kiri kilis ke yib midebir, agil,
 yib kiropp mal agon ar amnaŋ,” aglak.

14 Niib agelak, tap komiŋ omal omal aglak, “Niib
 akniib rek tep,” aglak. Niib agelak, bi kib minim
 tig bilokep okok kogiŋ yimil, God Sipsip Niilik
 kiropp mal yib agel ar amnak.

6

Sipsip Niilik ak nag akniib ar oŋid ak wisibak

¹ Pen nɨŋ mɨden nɨŋlɨg gɨ, Sipsip Ñɨlɨk ak, mɨj kom nag ñon kɨlɨs gak dɨ mɨdek ak, nag dai sabdanj ak tɨg ju wɨsɨbek nɨŋlɨg gɨ, tap komɨŋ omal omal, nokɨm alap mɨnɨm kɨb tɨmɨk agɨp rek agɨl agak, “Owan e!” agak. ² Agek nɨŋnek, kaj hos tɨd alap apjakak. Hos ar nɨbak bɨ alap cɨm dɨl bɨsɨg mɨdek. God gek win gɨnɨmɨŋ rek nep lɨp rek, God nop usajɨl bad win gɨl dɨpal ak lɨ ñek, karɨp lɨm seb kab ar alanj kɨrɨg gɨl, bin bɨ karɨp lɨm wagɨn eyanj eip pen pen gɨl, ñag ju yɨk yoknɨg amnak.

³ Pen Sipsip Ñɨlɨk ak, nag dai yɨgwu nab nɨb ak tɨg ju wɨsɨbek nɨŋlɨg gɨ, tap komɨŋ omal omal, yɨgwu nab nɨb ak agak, “Owan e!” agak. ⁴ Agek nɨŋnek, kaj hos lakañ yɨb alap apjakak. Bɨ alap hos ar nɨbak bɨsɨg mɨdek. God gek bɨ nɨbak kɨlɨs ne dɨl, karɨp lɨm wagɨn eyanj amɨl gek, bin bɨ karɨp lɨm tɨgoŋ tɨgoŋ magɨlsek kapkap mɨdelak ak kɨrɨg gɨl, pen pen ñag pakɨg gɨ gel amnɨgab. Nɨbak God nop tu par kɨb tu kɨd alap ñak.

⁵ Pen Sipsip Ñɨlɨk ak, nag dai yɨgwu nokɨm nɨb ak tɨg ju wɨsɨbek nɨŋlɨg gɨ, tap komɨŋ omal omal, yɨgwu nokɨm nɨb ak pen agak, “Owan e!” agak. Agek nɨŋnek, kaj hos mosɨb alap apjakak. Bɨ kaj hos ar nɨbak bɨsɨg mɨdek ak, tap magɨl tap sɨkel lɨpal rek sɨkel alap dɨl mɨdek. ⁶ Mɨnɨm alap, tap komɨŋ omal omal mɨdelak nab sɨŋak nɨb agɨl, bɨ kaj hos mosɨb ar bɨsɨg mɨdek ak nop agak, “Yuan kɨb onɨgab rek, kab magɨl kɨd nokɨm damɨl, tap koŋɨ taulɨgɨpal rek ma taunɨgal. Wid magɨl lita* nokɨm alap taunɨg, mani pe ñɨn nokɨm alap

* **6:6:** Grik mɨnɨm koiniks agɨlɨgɨpal ak, lita nokɨm alap nep rek mɨdeb.

dipal rek nep taunimel; pen bali magil lita omal nokim taung, ak rek nep mani pe ñin nokim alap dipal rek nep taunimel. Pen olip wel ak abe, ñig wain ak abe per taupal rek taungal!” agak.

⁷ Pen Sipsip Ñilik ak, nag dai yigwu par alan ak tig ju wisibek niñlig gi, tap komiñ omal omal, yigwu par nib ak pen agak, “Owan e!” agak. ⁸ Agek niñnek, kaj hos se pakip alap apjakak. Bi kaj hos ar nibak bisig midek ak, yib ne Kimeb; pen bi ne eip kisen apek ak, yib ne Cip Kaunan Karip. God gek me, bi nib omal ar ke ke gel, bin bi karip lim okok konai nep kimel rek lak. Ognap pen pen ñagil kimnigal, ognap yuan kib apek kimnigal, ognap miñak tap okok gek kimnigal, ognap kain sapeb tap saköl okok su lel kimnigal. Nig gil kim damil me, bin bi lim dai ar wagin aul midebal konai nep rek kimnigal, pen konai yib nep midenigal.

⁹ Pen Sipsip Ñilik ak, nag dai mamid alan ak tig ju wisibek niñlig gi, niñnek, God nop tap sobok gep bid mok siñak, bin bi God Minim niñ dil, ma pirikil, bin bi okok kirop ag ñil, Krais bin bi ne midobin misen agel, kirop ñag pak lilak kaun kiri okok midelak. ¹⁰ Kiri sik kib agil aglak, “God Bi Kib kilis yib, nak Bi Siñ. Nak niñid yib ar ak nep gipan! Pen ñin titi rek midil, bin bi karip lim wagin eyañ, cinop ñag pak lilak okok kirop minim kib agil, yur ñinigan?” aglak. ¹¹ Nib agel niñlig gi, ejol okok kirop walij tid par ke ke ñilig gi aglak, “Ulep mideb; kod midenimib. Namam nanai nibep eip God nop wög gi ñibal okok, ognap sek ñag pak lel me, God wök pag lak

naba ak amek, agebim rek ginigab,” aglak.

¹² Pen Sipsip N̄ilik ak, nag dai kagol on̄id ak tig ju wisibek niŋlig gi, niŋnek, monmon kib yib ak dek niŋlig gi, pib ak, wad ajil mab yinil sigi gip rek ak gek, takin ak pis nep lakañ mideb rek lakañ yib lak. ¹³ Gap okok, yigen kilis dil kiyau magil pok ma gil kisik nep ju yowip rek ak ju yowak. ¹⁴ Pen seb kab ar alan, sinai pag lipal ak rek gak. Karip lim yirik okok abe, karip lim ñig tib kis kis gak okok abe, mideligipal kau ak kirig gil, lilig gi ke ke amnilak. ¹⁵ Nig gek niŋlig gi, kin karip lim ke ke okok, kin ñi sikol kiri okok, bi kib ami sikop kod midelak okok, bin bi gep yib okok, bin bi yib midek okok, bin bi tau dam lel nag wög gelak okok, bin bi gos ke niŋil wög gelak okok, magilsek, pirik gi amil kab migan, lim migan okok we gi midelak. ¹⁶⁻¹⁷ We gi midil aglak, “Bi sea kin ar bisig mideb ak abe, Sipsip N̄ilik ak abe cinop yur kib ñinigair ñin kisen per apin ak miñi bir owip ak me, cin midojin rek ma lip. Kab juil aka karip lim yirik kib sin aul pak pag gi apil, cinop pis nep pab rikek, Bi sea kin bisig mideb ak cinop ma niŋnimin; Sipsip N̄ilik cinop minim kib agil pen yur kib ma ñinimim,” aglak.

7

Isrel bin bi konai nep God kil ne dilak

¹ Pen kauyan ak niŋnek, ejol omal omal karip lim gol omal omal ke ke warik midil, yigen omal omal di midil, lim dai, ñig solwara, mab okok, timel ma ginimim, agil, dai kiri ke nokim nokim

dilig gi midelak. ² Pen yad niṅnek, ejol alap piḅ lim geb piḅ kiḁ okok niḅ, God Bi Per Kom-iṅ Miḁdeb tap kil tik lep ne ak damil, ejol omal omal God agek ulep kariḅ lim niḅ solwara gi timel giṅig gelak niḅ okok kirop agak, ³ “Piḁdeṅ giḁ! Bin bi God cin nop wög gi niḅbal okok kil ne ak aun beṅ kirop alaiṅ tikon; kiḁsen yiḅgen yokem, amil kariḅ lim, niḅ solwara, mab tap okok gi timel giṅim-iṅ,” agak.

⁴ Pen minim alap aglak niṅnek, bin bi God kil ne aun beṅ alaiṅ tiklak niḅ okok, Isrel bin bi waiḅn ke ke okok jim niḅlak ak wan hadred poti po tausan (144,000).

⁵ Bin bi niḅ okok, Juda waiḅn ak kari 12,000;

Ruben waiḅn ak kari 12,000;

Gad waiḅn ak kari 12,000;

⁶ Asa waiḅn ak kari 12,000;

Naptalai waiḅn ak kari 12,000;

Manasa waiḅn ak kari 12,000;

⁷ Simion waiḅn ak kari 12,000;

Lipai waiḅn ak kari 12,000;

Isaka waiḅn ak kari 12,000;

⁸ Sebyulan waiḅn ak kari 12,000;

Josep waiḅn ak kari 12,000;

Benjamin waiḅn ak kari 12,000,

ak me, jim niḅlak ak wan hadred poti po tausan me ak.

⁹ Pen minim nu kil tikesin niḅak dai niṅ damil, kauyaiṅ ak dai niṅil niṅnek, Bi sea kiṅ biḁig miḁdek ak abe, Sipsip Niḁlik ak abe miḁdel niṅlig gi, bin bi konai nep uḁin yirik ar kirop siṅak warik midelak. Bin bi niḅ okok, kariḅ lim ke ke lip rek, waiḅn ke ke lip rek, wak ke ke lip rek,

m̄n̄m̄ ȳb ke ke apal rek, okok n̄b okok n̄b ap̄l
m̄delak. Bin b̄i w̄ok pagep rek ma m̄dek n̄b
okok, maḡlsek wal̄j t̄id nep ke ke ȳm̄l, albad
kas d̄i m̄dl̄ḡ ḡi, ¹⁰ God ȳb ne agel ar amek n̄n̄l̄ḡ
ḡi, s̄ik k̄ib aḡl aglak,

“God c̄n sea kin̄ b̄is̄iḡ ḡi m̄deb ak abe,

Sipsip N̄l̄k ak abe c̄nop nen aḡl ḡi tep ḡirek
ak me,

kom̄n̄ amn̄gab̄n̄,” aglak.

¹¹ Ejol okok maḡlsek B̄i sea kin̄ b̄is̄iḡ m̄dek
ak abe, b̄i m̄n̄m̄ t̄iḡ b̄lokep okok abe, tap
kom̄n̄ omal omal okok abe, k̄irop p̄n̄l̄ k̄is k̄is ḡi
m̄delak. K̄iri ap yap koḡm̄ ȳm̄l, k̄ibor k̄iyan
ḡl, God ȳb ne ak dap ranl̄ḡ ḡi, ¹² aglak,

“N̄n̄id ȳb!

God c̄n ȳb ke sek m̄deb, aḡl,

ȳb ne agon ar amnān̄.

Ne mel̄k tep ke sek m̄deb, aḡl,

ȳb ne agon ar amnān̄.

Ne gos tep ke ȳb m̄deb, aḡl,

ȳb ne agon ar amnān̄.

Ne gak ak, nop tep ȳb, aḡl,

ȳb ne agon ar amnān̄.

Ne s̄n̄ ke ȳb m̄deb, aḡl,

ȳb ne agon ar amnān̄.

Ne tap tari ḡn̄m̄ agn̄gab̄ ak, ak nep ḡn̄gab̄, aḡl,

ȳb ne agon ar amnān̄.

Ne k̄il̄s̄ ke ȳb m̄deb, aḡl,

ȳb ne agon ar amnān̄.

God c̄n ȳb nop ak per per nep agon ar amnān̄.

N̄n̄id ȳb!” aglak.

Kauyan̄ yur ma d̄n̄gal

13 Pen bi kib minim tig bilokep nib okok bi alap, yip ag niñil agak, “Bin bi walij tid yibal nib okok bi an? Pen kiri akal nib opal?” agak.

14 Agek agnek, “Bi kib. Yad ma nipin; pen nak ke nipan,” agnek. Nib agen, yip agak, “Bin bi siñ aul kirop miker ñel, koslam yib midil komiñ opal. Pen kiri Sipsip Ñilik lakañ ne ak dil, walij kiri okok ulik malik gel, tid gip. 15 Nib ak me, “Kiri God sea kiñ wagin nab siñak midlig gi, pib nab, kislím eyañ, sobok gep karip ñilik miñgan ne ak wög ne gi ñilig gi, midebal.

Bi sea kiñ bisig gi mideb ak kirop kod mid tep yib giñigab.

16 Kirop yuan kauyañ ma giñigab, ñig nen kauyañ ma giñigab, pib kal kauyañ niñil yur ma giñigab.

17 Tari giñig: Sipsip Ñilik sea kiñ nab siñak mideb ak, sipsip kodep bi kiri midil, kirop pon dil ñig kílám junigab kajoñ okok amek, ñig komiñ magil ñeb ak niñiñigal. Pen God ne udin ñig kirop ak magilsek lig gi yokniñigab,” agak.

8

Sipsip Ñilik ak nag ar oñid ak wisibak

1 Pen Sipsip Ñilik ak, nag ar oñid ak tig ju wisibek niñlig gi, seb kab ar alañ siñak minim alap ma agek, won ulep alap nep, minit ñin juil nokim alap adik gi dam wajrem alañ (30) rek, magilsek kapkap asip yikil midek. 2 Pen midil,

ejol aknib ar onid God udin yirik ar sijnak warik midabal okok ninjek. Ejol nib okok akil magil ke ke dilak.

³⁻⁴ Pen ejol alap tin tep kab gol dil gilak alap dil midek. Ne pen amil, God nop sobok gipal bid ar gol sijnak alanj warik midek. Nop tap dagilel yin ki tep owip ak konai nep nilak. God nop tap sobok gep bid kab gol dil gilak ak, sea kin ar sijnak midek ninil ejol nibak, tap ki tep nibak di God bin bi ne nop sobok gipal minim ak eip ulik malik gil, bid ar sijnak di mogim gi dap dagilek ninlig gi, sikim nibak God udin yirik ne ar sijnak yin ap ran jak amnak. ⁵ Pen tin tep nibak dil, mab milan God nop tap sobok gep bid ar alanj yinek okok di tin migang eyanj lil, di lim dai wagin eyanj yokak ninil timik aelig gi, kis kis gilig gi amil par sek amek ninlig gi, anim anim dilig gi, monmon dak.

Ejol akil magil okok pignig gelak

⁶ Won nibak, ejol aknib ar onid akil magil di midelak okok, di dap ranil pignig gelak.

⁷ Ejol ned ak, akil magil ne ak pigeke, minab nogob magil ak abe, mab milan ak abe, lakan ulik malik gilig gi, lim dai wagin eyanj son yokak. Nig gek, lim dai wagin aul dai omal nokim rek agil, dai omal miderek, dai nokim alap, mab, tap kas komin komin warik midek okok, magilsek yin sibok nib amnak.

⁸ Pen ejol yigwu nab nib ak, akil magil ne ak pigeke, karip lim yirik kib yib mab rek yinek alap, ti pan nig solwara nab sijnadan di yokak. Nig gek, nig solwara sijnak dai omal nokim rek agil, dai omal miderek, dai nokim alap nig solwara

magilsek lakañ lak. ⁹ Pen kibsal tap ñig solwara midelak okok, dai omal nokim rek agil, dai omal miderek, dai nokim alap magilsek kim saklak. Ñig magöb ñig solwara siñak midelak okok dai omal nokim rek agil, dai omal miderek, dai nokim alap pis nep pak jisipik masipik gi panil amnak.

¹⁰ Pen ejol yigwu nokim nib ak, akil magil ne ak pitek, gap poglin kib mab milan rek apil, seb kab ar alan nib pinil juak. Nig gek, ñig par okok abe, ñig kilam okok abe, dai omal nokim rek agil, dai omal miderek, gap poglin kib nibak dai nokim alap ar siñak ap yowak. ¹¹ Gap nibak yib ne, “Marasin Silek”. Nig gek, ñig ar okok abe, ñig kilam okok abe, dai omal nokim rek agil, dai omal miderek, dai nokim alap gi timel gak. Bin bi konai yib nep, ñig gi timel gak nib okok nibil kimplak.

¹² Pen ejol yigwu par ak, akil magil ne ak pitek, pib, takin, gap okok tap alap pakek, melik tep per gip rek ma gak. Pib ak, dai omal nokim rek agil, dai omal miderek, dai nokim alap gi timel gak. Takin ak, dai omal nokim rek agil, dai omal miderek, dai nokim alap gi timel gak. Gap okok, dai omal nokim rek agil, dai omal miderek, dai nokim alap gi timel gak. Pib melik magil ak, dai omal nokim rek agil, dai omal miderek, dai nokim alap pib melik ma gak. Kislim nab eyan magil ak, dai omal nokim rek agil, dai omal miderek, dai nokim alap takin melik ma gak.

¹³ Pen yad nig gil nin midil ninlig gi ninnek, yakir dik alap seb kab nab alan ug ajlig gi, minim kib yib aglig gi agak, “Ake! Ake! Ake! Timel yib

gɪnɪg geb. Ejol ognap sek akɪl magɪl kɪri pɪgnɪg gebal. Ejol omal nokɪm nɪb okok akɪl magɪl kɪri okok pɪgel, bin bɪ lɪm dai ar wagɪn aul mɪdebal okok kɪrop gɪ tɪmel yɪb gɪnɪgab!” agak.

9

Ejol mamɪd alaŋ akɪl magɪl ne ak pɪgak

¹ Ejol mamɪd alaŋ, akɪl magɪl ne ak pɪgek nɪŋlɪg gɪ, yad nɪŋnek, gap seb kab ar alaŋ nɪb pɪŋɪl ju lɪm dai wagɪn eyaŋ ap yap pakɪl mɪdek. Pen gap nɪbak nop ki ur kau mɪgan kɪrɪŋ ma juɪp ak ñelak. ² Gap nɪbak ki ur ak dɪl, kau mɪgan kɪrɪŋ ma juɪp kɪjoŋ ak yɪkek, sɪkɪm kɪb yɪb ap ranɪl, pɪb ak pɪrau ñek, kɪslɪm owak. ³ Nɪg gek, joŋ golbɪd okok, sɪkɪm nab nɪb okok nɪb ug gɪ dam lɪm dai ar eyaŋ lɪl, God ne gek, tɪlabok okok bin bɪ pɪŋɪl yur ñɪnɪgab rek gɪnɪg gelak. ⁴ God ne joŋ golbɪd nɪb okok kɪrop agak, “Tap kas, mab kas, tap tari tari lɪm dai wagɪn eyaŋ tanɪb okok, gɪ tɪmel ma gɪnɪmɪb; bin bɪ kɪl yad ak aun beŋ kɪri alaŋ ma mɪdeb okok nep gɪ tɪmel gɪnɪmɪb,” agak. ⁵ God agak nɪbak, joŋ golbɪd okok bin bɪ kɪrop pɪs nep ñag pak lel kɪmnɪmel rek ma lak; yokop takɪn aknɪb mamɪd alaŋ yur tɪmel aknɪb ke kɪrop ñɪnɪmel rek lak. Kɪrop yur ñɪnɪgal nɪbak, tɪlabok okok bin bɪ pɪŋɪl yur ñɪb rek ñɪnɪgab. ⁶ Ñɪn nab nɪbak, bin bɪ nɪb okok kɪmnɪgabɪn, agɪl nɪŋɪgal ak pen kɪmeb kɪjoŋ tam alap ma mɪdenɪgab.

⁷ Joŋ golbɪd nɪb okok, bɪ kaj hos dam pen pen ñagnɪg, tap kɪlɪs lɪpal rek okok lɪ mɪdelak. Nabɪc cɔg kɪri ar alaŋ usajɪl bad kab gol dɪl gɪlak okok rek tol gɪlak. Mɪlɪk jo mɪlɪk kɪri okok bin bɪ rek

lak. ⁸ Nabıc kımkas kırı okok, bin nabıc kımkas rek lak. Pen meg kırı okok, kain sapeb layon apal ak, meg rek lak. ⁹ Pabıl okok, ain sior rek ak lılak. Pen koñai nep auan pakelak ak me, kaj hos koñai nep gadal badal okok koñai nep lip gı dam pen pen ñagnıg amıl, gi gu gıp rek agak. ¹⁰ Cımgan dai eim, tılabok amın bin bı suek yur gıp rek ak lak. God gek, takın aknıb mamıd alaı, bin bı okok kirop yur ke timel yıb ñılıg gı mıdenıgal. ¹¹ Jon golbıd nıb okok kın kırı, ejol kau mıgan kırını ma juıp kod mıdeb ejol nıbak me. Hibru mınım agıl, yıb ne Abadon apal pen Grik mınım agıl, Apolyon apal.*

¹² Nıb ak, mıker kıb ned ak bır kır gıp pen mıker kıb omal mıdeb.

Ejol kagol oııd ak akıl magıl ne ak pıgak

¹³ Pen ejol kagol oııd ak, akıl magıl ne pıgek nınılg gı yad nınınek, mınım alap apek bıd kab gol dıl gılak ar sınak, kom omal omal mıdolıgıp nab sınak nıb. Bıd nıbak God udın yırık ar sınak alaı mıdek. ¹⁴ Mınım nıbak ejol kagol oııd akıl magıl dı mıdek ak nop agak, “Ejol omal omal nag ñon gel, ñıg kıb yıb Yupretis gol sınak mıdebal okok, wısıb yokan,” agak. ¹⁵ God ejol omal omal nıb okok kirop ned ag lek, mı nıbak nep, takın nıbak nep, ñın nıbak nep, won nıbak nep kod mıdelıgıp al ak me, ñın nıbak bır owak rek, bin bı lım dai ar wagın aul koñai nep ñag pak lılaı, agıl, wısıb yokak. Bin bı lım dai ar wagın aul mıdebal okok magılsek dai omal nokım rek agıl, dai omal

* **9:11:** Hibru mınım Abadon abe, Grik mınım Apolyon abe, mınım wagın ak “Bı bin bı ñag pak lep.”

m̄derek, dai nokim alap ñag pak linig amn̄lak.
 16 Pen yip aglak niñnek, ami bi kaj hos ar bisig
 gil bin bi pen pen ñag pak linig amn̄lak okok tu
 hadred miñtön (200,000,000) m̄delak.

17 Pen yad niñnek, kaj hos kiri okok abe, bi
 hos ar bisiglak okok abe, kapa sior yimlak okok,
 ognap mab m̄lan lakañ rek gak, ognap kab mik
 “sapaia” apal ak rek gak, ognap kab wihalin
 “salpa” apal ak rek gak. Kaj hos nab̄c okok, layon
 nab̄c rek lak. Meg m̄gan kiri alan nib mab
 m̄lan abe, sikim abe, tap salpa ki timel silek yib
 ak abe owak. 18 Meg m̄gan kiri alan nib mab
 m̄lan abe, sikim abe, tap salpa ki timel silek yib
 ak abe apil gek, bin bi konai nep kim saklak. Bin
 bi lim dai ar wagin aul m̄debal okok magilsek
 dai omal nokim rek agil, dai omal m̄derek, dai
 nokim alap k̄mlak. 19 Kaj hos nib okok kilis kiri
 ak m̄dek meg m̄gan kiri abe, amin dai eim kiri
 abe. Amin kiri okok, soin nab̄c rek lak ak me, bin
 bi okok k̄rop gi timel ginimel rek lak. 20 Pen tap
 timel nib okok gek, bin bi konai nep kim saklak
 ak, bin bi m̄delak okok gak nibak niñil, tari ginig
 kab mab tap okok dil ñinmagil cin ke nep tap
 tom gi lipin agil, ma kirig gilak. Tari ginig tap
 si tap timel gipin agil, ma kirig gilak. Pen tap
 yokop okok, tap udin ma niñip okok, tap minim
 ma peyig niñip okok, tap kanib ma tagip okok,
 tap kab gol, silpa, bras, kab, mab dil gi lilak okok
 nep sobok gin agil, kijeki kiyob ñilik tap timel
 okok k̄rop nep sobok gin agil, gi m̄delak. 21 Pen
 cip ñagil, kij wanam gil, bin si bi si gil, tap si dil,
 gel amek niñlig gi, tari ginig nig gipin, agil, ma
 kirig gilak.

10

Ejol alap Jon nop mij ñek ñiñak

¹ Pen dai niñ damil niñnek, ejol kilis yib akniñ ke alap seb kab ar alañ niñ aposip. Ejol niñbak nop seb tid alap kom kam gek niñlig gi, sibeñ nabic ne pag kis kis gil, miiik jo miiik ne ak piñ rek melik gil, tob kid ne ak mab yinil miiñ gip rek ak gak. ² Ne seb kab ar alañ niñ apil, tob yipid kid ak niñ solwara ar ak tauil, tob anidken kid ak lim ar ak tauak. Mij sikol bad alap tig pis dilig gi midek. ³ Pen ne kaj layon minim tigon agip rek ak agek, timik akniñ ar onid minim kib agil minim aglak. ⁴ Timik akniñ ar onid minim agel niñlig gi, yad minim agesal niñbak ñu kil tiknim, ag gos niñnek ak pen minim alap seb kab ar alañ niñ agak, “Timik akniñ ar onid agesal minim niñbak sek ñu kil ma tiknimin; minim niñbak we gil miden,” agak.

⁵ Pen ejol tob pis kid ak niñ solwara ar ak tauil, pis kid ak lim ar ak tauil midek niñnek ak, ñin yipid kid ne ak dap ranil, God karip lim ar alañ siñak yomak. ⁶ Niñ gil, God per nep per nep komiñ mideb ak, seb kab ar alañ tap okok magilsek gi lak ak, lim dai tap okok magilsek gi lak ak, niñ solwara tap okok magilsek gi lak ak, God niñnek niñbak mideb rek niñid yib agebin agil, agak, “God miñi tapin ma kod midenigab! ⁷ Pen ejol ar onid ak akil magil ne pignig ginigab ñin niñbak nep, God ne minim agep bi nop wög gilak okok kirop agak rek nep, minim ne we gil mideb ak miñi ginigab,” agak.

⁸ Pen minim seb kab ar alañ nib ned niñnek ak, yip kauyañ agil agak, “Ejol tob pis kid ak ñig solwara ar tauil, pis kid ak lim ar tauil mideb ak nop amil agek, mij sikol tig pis gi di mideb ak, nep ñinimij,” agak.

⁹ Nib agek, yad ejol midek siñak amil, yip mij sikol piyak ak ñan, agen, yip ñilig gi agak, “Di ñiñan. Niñnek, meg miñan nak ak bom ñig yidek kabiam gi rek ginigab ak pen kogi nab eyañ amil silek ginigab,” agak. ¹⁰ Agek, mij sikol nibak ejol ñinmagil ar ne ak nib dil ñiñen, bom ñig yidek kabiam rek gak ak pen ñib kom jal yoken, kogi nab eyañ amil silek gak.

¹¹ Pen yip agak, “Bin bi karip lim ke ke okok koñai nep, wak ke ke okok koñai nep, minim yib ke ke okok koñai nep, kiñ karip lim okok kod midebal ke ke okok koñai nep, kisen kirop tari tari ginigab ak, God minim ak kauyañ ag ñinimin,” agak.

11

Bi God minim ag ñeb omal

¹ Pen yip yir par tap li nipal alap ñilig gi aglak, “Am God sobok gep karip ak li niñil, God nop tap sobok gipal bid ar ak li niñil, ginimin. Bin bi God sobok gep karip ñilik miñan apil nop sobok gipal okok ak rek nep, wok pag niñimin. ² Pen Juda bin bi mer okok, per apil wari soñ nab eyañ midebal rek, kau nibak sek ma li niñimin. Tari ginig: kiri nep taun kib tid Jerusalem gi timel gilig gi midel midel, takin aknib ñin juil omal adik gi dam yigwu nab nib ak (42) amnigab.

³ Yad pen, bi m+nim yad ag ñeb omal ag yoken, yokop wad ajil rek okok yimil, m+nim yad ag ñi ajer, ñin aknib wan tausan tu hadred siksti (1260) amnigab,” agak.

⁴ Bi God m+nim agep nib omal, Bi Kib lim dai wagin aul kod mideb ak, udin yirik ne sijnak midebir. Kiri mab olip ur omal, lam omal me.

⁵ Pen bin bi ognap kirop mal gi timel ginig genigal ak, mab mila meg migan kiri sijnak nib apil, kirop yin saknigab. Kirop mal gi timel genigal bin bi okok, kirop nig aknib rek nep ginigab. ⁶ God kirop mal kilis ne ñek, m+nim agep wög ne gi damlig gi, miñob ma pakan, ager, ma paknigab; ñig okok lakañ lañ, ager, lakañ linigab; bin bi okok kirop miker tari tari okok gan, ager, ginigab. Ñin titi nig ginimij agnigair ak, nig aknib rek nep ginigab. ⁷ Pen God m+nim ak ag ñi damil, dai ag sakel, tap sapeb kau migan kirij ma juip eyan nib onigab ak, kirop mal eip pen pen gi damil, pis nep ñag pak lek kimnigair.

⁸ Cip se par nib omal midenigair taun kib yib ak tibep nab sijnak. Taun kib yib nibak me, Bi Kib ak nop mab kros bak alañ ñag pak lilak. Pen taun kib yib nibak yib alap Sodom, yib alap Ijip, apal.

⁹ Pen bin bi karip lim okok ke ke midebal okok, wagin ke ke midebal okok, m+nim ke ke apal okok, wak ke ke lip okok, kirop mal ninlig gi nep midil, cip se par nib omal dam tigel ma ginimib, agel, kimnigair ñin dai ak tikil, ñin omal nokim sek kau sijnak nep mider ninlig gi, bin bi nib okok cip se par nib omal nin cicil midenigal.

10 Bi God m̄n̄m̄ agep n̄b omal, bin bi l̄m̄ dai ar waḡn aul m̄debal k̄rop m̄ker k̄b ñ̄i m̄d̄l̄ḡip̄ir rek, pen paj aḡl, tap k̄b ñ̄i b̄l̄ḡ ḡi, tap tep pen ñ̄ek pen ñ̄ek ḡi n̄gal.

11 Pen ñ̄in dai ak abe, ñ̄in omal nok̄im abe, cip se par n̄b omal okok m̄derek pen God ne ake bad alap yokek nab k̄rop eyaᅇ amek war̄k̄il nan̄l m̄derek. N̄g gak n̄ᅇl̄, bin bi n̄ᅇlak okok k̄rop jel ȳb gak. 12 Pen bi God m̄n̄m̄ agep n̄b omal n̄ᅇrek, m̄n̄m̄ k̄b alap seb kab ar alaᅇ n̄b, “N̄ri owir!” agak. Bin bi kausal maual k̄ri mal okok n̄ᅇ m̄del n̄ᅇl̄ḡ ḡi, seb t̄id alap k̄rop kom kam ḡi dek, God kar̄p l̄m̄ seb kab ar alaᅇ s̄ᅇak am̄n̄rek.

13 Pen won n̄bak nep, monmon k̄b ȳb d̄l̄, taun k̄b n̄bak dai akn̄b wajrem alaᅇ rek aḡl, dai akn̄b aj̄p ak m̄delak n̄ᅇl̄ dai nok̄im alap pag jis̄ip̄ik mas̄ip̄ik gek, bin bi sepen tausan k̄m saklak. Pen bin bi m̄delak okok, tap gak n̄bak n̄ᅇl̄ p̄ir̄k̄il, God kar̄p l̄m̄ seb kab ar alaᅇ s̄ᅇak m̄deb ak nop ȳb agel ar amnak.

14 Pen n̄ᅇm̄! M̄ker k̄b ȳgwu nab n̄b ak b̄r pad̄k̄ip, pen m̄ñ̄i m̄ker k̄b ȳgwu nok̄im n̄b ak ulep ḡi n̄g geb.

Ejol ar oᅇid ak ak̄l maḡl ne p̄igak

15 Won n̄bak nep ejol ar oᅇid ak, ak̄l maḡl ne ak p̄igek n̄ᅇl̄ḡ ḡi, m̄n̄m̄ alap seb kab ar alaᅇ n̄b aḡl agak,

“M̄ñ̄i Bi K̄b c̄in ak, Krais ne ak eip,

kar̄p l̄m̄ okok maḡlsek per nep per nep kod m̄iden̄gab,” agak.

16 Pen bi k̄b m̄n̄m̄ tig b̄lokep ñ̄in jūl nok̄im alap ad̄k ḡi dam ȳgwu par alaᅇ ak (24), sea kin

ar k̄iri ak God ud̄in ȳirik ne b̄isig m̄idelak okok,
kogim ȳimil kibor k̄iyan ḡil, God nop sobok ḡilig
ḡi aglak,

17 “God, nak B̄i K̄ib k̄il̄is ke ȳib ak!

Ned m̄idel̄iḡipan, m̄iñi m̄idep nep m̄ideban!
B̄i k̄il̄is akn̄ib ke ȳib per m̄ideban rek,
m̄iñi bin b̄i kar̄ip l̄im okok maḡilsek
Kin̄ k̄iri m̄ideban ak rek,
nep tep ȳib agob̄in!

18 Bin b̄i kar̄ip l̄im okok n̄ib nep n̄iñ̄il, kal ȳib
julak.

Pen m̄iñi nak kal juep ñ̄in ak b̄ir m̄iñi ow̄ip.
M̄iñi bin b̄i k̄imlak okok k̄irop
m̄in̄im k̄ib agep ñ̄in ak b̄ir m̄iñi ow̄ip.
M̄iñi bin b̄i nep w̄ög ḡil,
m̄in̄im nak ag ñ̄ibal okok abe,
bin b̄i m̄in̄im tep nak n̄iñ̄ d̄il,
ȳib nak n̄iñ̄il kaun d̄ipal okok abe,
bin b̄i ȳib sek m̄idebal aka
tam okok m̄idebal okok maḡilsek,
tap tep k̄irop pen ñ̄in̄igan,
ñ̄in̄ n̄ibak b̄ir m̄iñi ow̄ip.

Pen bin b̄i abramek ḡil,
bin b̄i ognap k̄irop ñ̄ag pak l̄ipal okok,
k̄irop pen ak rek nep ñ̄ag pak l̄in̄igan,
ñ̄in̄ n̄ibak b̄ir m̄iñi ow̄ip,” aglak.

19 N̄ib agel n̄iñ̄lig ḡi, God sobok gep kar̄ip seb
kab ar alaṅ siṅak m̄ideb ak m̄igan ȳikek, God
M̄in̄im m̄idek kes won ak m̄isen̄ lak n̄iñ̄nek. Won
n̄ibak nep añ̄im añ̄im d̄il, tim̄ik aḡil, gu k̄ib ȳib
ak aḡil, monmon d̄il, m̄iñ̄ab nogob maḡil k̄ib ȳib
pak̄il, gak.

12

Bin ak abe toi ubil kib ak abe

¹ Pen dai nɪŋ damil nɪŋnek, tap ke kisen nɪb kib alap seb kab nab sɪŋ epel gak. Bin alap pɪb waliŋ rek lɪl, tob ne takɪn ar sɪŋak lɪl, gap aknɪb umɪgan alaŋ ak, kwɪn tol gɪpal rek usajɪl bad ne nabɪc ar alaŋ lek mɪdek. ² Pen ne ñɪ painaŋ tɪknɪg, ñɪ painaŋ ñɪbek nɪŋlɪg gɪ, wög paklɪg gɪ gek.

³ Tap ke kisen nɪb alap sek, seb kab nab sɪŋ epel mɪseŋ lek nɪŋnek. Toi ubil lakañ sek kib yɪb aknɪb ke alap mɪdek. Nabɪc cög ne aknɪb ar oŋɪd lɪl, kom ne aknɪb wajrem alaŋ lɪl, kiŋ tol gɪpal usajɪl bad okok, nabɪc cög ar ne ke ke lɪl mɪdek.

⁴ Toi ubil kib nɪbak, amɪn ne ak gap seb kab ar alaŋ okok pakek, koŋai nep pɪg ju lim dai wagɪn aul ju yowak. Nɪb ak, gap magɪlsek mɪdelak okok dai omal nokɪm rek agɪl, dai omal mɪderek, dai nokɪm alap pɪg lɪ ju yokak. Pen ne bin ñɪ painaŋ tɪk donɪg gek ak, tɪk dapek ñɪŋin, agɪl, apɪl kod mɪdek. ⁵ Pen bin nɪbak ñɪ alap tɪk dowak. Ñɪ nɪbak ne ain yɪr par dɪl, bin bɪ karɪp lim okok magɪlsek kod mɪdenɪgab. Pen bin ak ñɪ nɪbak nop tɪk dapek, ejol alap ñɪ nɪbak pɪlɪ gɪ dɪl, dam God ne sea kiŋ ne seb kab ar alaŋ mɪdeb sɪŋak dad amnak. ⁶ God bin nɪbak nop kau alap gɪ lek, pɪrɪk gɪ mɪñ mab kab nep mɪdeb nab nɪb okok amɪl, nɪb okok nep mɪdek nɪŋlɪg gɪ, God nop tap magɪl ñɪlɪg gɪ kod mɪdenɪgab ñɪn aknɪb wan tausɪn tu hadred siksti (1260) amnɪgab.

⁷ Pen seb kab ar alaŋ sɪŋak, ejol kib Maikel ejol ne okok dɪl amɪl, toi ubil kib nɪbak yakam ne okok eip pen pen gɪlɪg gɪ damɪl me, ⁸⁻⁹ toi ubil

kib ak yakam ne okok sek, seb kab ar alañ nib ñag yik yokil pis nep lim dai wagin aul yoklak. Toi bɔrarik ped okok mɔdek, toi nibak kijeki aka Seten apal ak, ne nep bin bi karip lim tigon tigon magɔsek kirop minim esek agek, minim esek ne ak niɲlak.

¹⁰ Pen minim kib alap seb kab ar alañ siɲak nib agɔl agak,

“Miñi God ne bin bi okok di komiɲ yokniɲgab.

 Miñi God ne kilis ne diɔl, bin bi karip lim
 tigon tigon magɔsek

Kiɲ kib ke yib mideniɲgab.

 Miñi God Krais ne ak nep,

Bi Kib kilis ke yib midil,

 bin bi karip lim tigon tigon magɔsek kod
 mideniɲgab.

Tari ginig: Seten ne God uɔin yirik ne siɲak
 midil,

 piɔ nab, kislɔm eyaɲ,

ai mam cin okok tap si tap timel tari tari giɲal
 okok agoligip ak,

 nop lim dai wagin eyaɲ di yoklak.

¹¹ Pen ai mam cin okok,

 Sipsip Niɔlik lakañ ne ak abe,

Krais minim niɲid ne ak miɔeɲ ag niɔligiɲal ak
 abe gek,

 Seten nop di mok kirop okok lilak.

Bin bi ne nep midobin, agɔl, ma pirik gil,

 cinop ñag pak linig ñag pak lilaɲ, ag gos
 niɲlak.

¹² Nib ak, nibi seb kab ar alañ siɲak midebim
 okok,

 miñ miñ gilig gi mideniɲmɔb.

Pen nɪbi lɪm dai abe, ñɪg solwara sɪŋak abe
mɪdebɪm okok,
nɪbep yɪmɪg nɪpɪn.

Tari gɪnɪg: Seten nop nɪbi mɪdebɪm sɪŋ eyaŋ dɪ
yokel,
ñɪn ne koŋai ma mɪdeb rek, kal yɪb juɪp,”
agak.

¹³ Pen toi ubɪl kɪb nɪbak, yɪp lɪm dai ar wagɪn
aul dɪ yokpal, agɪl, gos ak nɪŋɪl, bin ñɪ tɪk dowak
nɪbak nop yɪk gɪ yokek pen, ¹⁴ God bin nɪbak
nop yakɪr dɪk kɪb auan kɪb omal lɪ ñek, ne ug gɪl
mɪñ mab kab nep mɪdeb nab sɪŋak God kau ne
gɪ lak nɪbak amnak. Amɪl nɪb okok mɪdek nɪŋlɪg
gɪ, God ne nop tap magɪl ñɪlɪg gɪ kod mɪdek, mɪ
omal nokɪm takɪn aknɪb kagol oŋɪd amnɪgab. Toi
ubɪl ak bin ak nop tap tɪmel alap gɪnɪmɪŋ rek ma
lɪnɪgab.

¹⁵ Pen toi ubɪl ak, ñɪg ulɪk rek wök yoken bin
nɪbak nop uŋɪd amnaŋ, agɪl, wökak ak, ¹⁶ pen lɪm
ak bin nɪbak nop gɪ ñek, ñɪg toi ubɪl ulɪk rek wök
yokak nɪbak lɪm dai mɪgan okok pak pag gɪ amɪl,
kɪr kɪr gek amnak. ¹⁷ Nɪg gek, toi ubɪl ak bin
nɪbak mɪlɪk kal yɪb yapek, bin ak ñɪ painaŋ ne
okok, kɪri God Mɪnɪm ageb rek gɪl, Jisas mɪnɪm
nɪŋɪd ne nɪŋ dɪl, kɪsen gɪl, bin bɪ ognap kɪrop ag
ñɪbal bin bɪ okok eip kɪrop pen pen gɪnɪg amnak.

¹⁸ Pen toi ubɪl ak amɪl ñɪg solwara gol sɪŋak warɪk
mɪdek.

13

*Tap sapeb alap ñɪg solwara nab okok nɪb ap-
jakak*

¹ Mìdìl nìṅnek, tap sapeb rek alap, ñìg solwara nab okok nìb apek. Nabìc cög ne aknìb ar oṅìd lìl, kom aknìb wajrem alaṅ lìl, kiṅ tol gìpal usajìl bad okok, kom dai ke ke lìl mìdek. Pen nabìc ne aknìb ar oṅìd ak, God nop ag juep yìb tìmel ognap nokìm nokìm ñu kìl tìk lel mìdek. ² Tap sapeb nìbak, kain sapeb lepad rek lak ak pen tòb ne okok kain sapeb bea tòb rek lak. Meg mìgan ne ak, kain sapeb layon meg mìgan rek lak. Pen toi ubìl ak, kìlìs ne ke abe, kiṅ kìb ke yìb mìdek kìlìs ak abe, tap sapeb nìbak nop ñak. ³ Pen tap sapeb nìbak nabìc cög ne alap, ned pìs nep ñag pak lel bir gak rek lak ak pen kauyaṅ mìlep gak. Nìg gek, bin bì lìm dai ar wagìn aul tìgoṅ tìgoṅ magìsek gos gos lìl, tap sapeb nìbak nop kisen gìlak. ⁴ Pen toi ubìl nìbak kiṅ kìb ke yìb mìdek kìlìs ak tap sapeb nìbak nop ñak ak me, bin bì okok toi ubìl nìbak nop yìb agel ar amnak. Pen tap sapeb nìbak abe kiṅ kìb ke yìb rek mìdeb ak, bin bì ognap nop eip pen pen gìnìmel rek ma lìp, agìl, bin bì okok magìsek tap sapeb ak, ak rek nep yìb ne agel ar amnak.

⁵ Pen God tap sapeb nìbak nop nìṅebir kìrìg gek, yìb ne ke agek ar amek, God yìb ne mìnìm tìmel agìl dap yapek, takìn aknìb ñìn juìl omal adìk gì dam aknìb yìgwu nab nìb ak (42) amnak. ⁶ Ne nìg gìl, God nop ag juìl, yìb nop mìnìm tìmel agìl, karìp lìm ne seb kab ar alaṅ sìnjak ag juìl, ar alaṅ sìnjak ne eip mìdebal okok kìrop ag juìl, gak. ⁷ Pen God tap sapeb nìbak nop nìṅebir kìrìg gek, Kraìs bin bì ne okok eip pen pen gìl, ñag juìl, bin bì okok magìsek, wagìn ke ke mìdebal rek, karìp lìm ke ke mìdebal rek, mìnìm yìb ke ke apal rek,

wak ke ke lip rek, kirop magilsek kodil midek.
 8 Bin bi lim dai ar wagin aul tigon tigon magilsek rek, tap sapeb nibak yib ne agel ar amnigab. Pen bin bi okok, karip lim birarik ped okok ma gi lak nin ak, God bin bi per komin nep midenigal buk nib eyan yib kiri nu kil tikak okok nep, tap sapeb nibak yib ne agel ar ma amnigab. Buk nibak, Sipsip Nilik nag pak lel kimak ak buk ne me ak.

9 Nibi bin bi gos timid midonimin okok minim nib aul ninim!

10 Bin bi God min amnlan, agil, ninip okok, min amnigal.

Bin bi tu par kid dil pin lel kmlan, agil, ninip okok,

tu par kid dil pin lel kminigal.

Nig ginigab rek, Kraiss bin bi ne okok, cin bin bi nokim alap ma yap pakin, agil, Kraiss minim tep ak nin di kilis gil, ageb rek nep gil, Kraiss nop cig tep gilig gi nep midenimel.

Tap sapeb alap sek lim dai nab eyan nib apjakak

11 Pen kauyan ninil ninnek, tap sapeb rek alap sek lim dai nab eyan nib bu agil apjakak. Kom ne omal ak, sipsip nilik kom rek lak ak pen minim ne ak, toi ubil rek agak. 12 Ne tap sapeb ned nib ak nop wog gi nilig gi, bin bi karip lim okok magilsek minim kilis agil gek, tap sapeb ned nib ned pis nep nag pak lel bir gak rek lak ak pen kauyan milep gak nibak nop yib agel ar amnak.

13 Tap sapeb kisen nib ak tap ma gep rek gil, tap ninep ma ninep rek gil, gak. Bin bi nin midel ninlig gi, ne gek, mab mlana seb kab ar alana nib

alap līm dai wagin eyaŋ yowak. ¹⁴ Pen God ne tap sapeb kisen nīb nībak niŋebir kirig gek, tap sapeb ned nīb uđin yirik ne siŋak tap ma gep rek gek ak me, bin bi līm dai tiŋoŋ tiŋoŋ magilsek m+n+m tom ne ak niŋ dilak. Tap sapeb kisen nīb ak bin bi okok kirop agek, kiri tap sapeb tu par kid di pis nep ñag pak lilak ak pen kauyaŋ mideb ak yib ne dap rannig, tap nop rek kaunan alap gi lilak. ¹⁵ Pen God tap sapeb kisen nīb ak nop niŋebir kirig gek, tap kaunan tap sapeb ned nīb rek gi lilak nībak nop ake bad ak pigekek amek, komiŋ lil, m+n+m agil agak, “Yad bi kib. Yib yad nep agem ar amnaŋ,” agak. Nīb agek, bin bi yib ne agel ar ma amnak okok magilsek agek kirop ñag pak lilak. ¹⁶ Ne agek, bin bi yib midek okok, bin bi yib ma midek okok; bin bi mani koŋai midek okok, bin bi mani ma midek okok; bin bi nag wög gelak okok, bin bi gos kiri ke wög gelak okok; kiri magilsek kil alap ñinmagil yipid kid ak aka aun beŋ alaŋ dilak. ¹⁷ Pen bin bi kil nībak ma dilak okok, tap taunimel rek aka tap sikim ginimel rek ma lak. Kil nībak me, tap sapeb ak yib ne aka naba ne me ak.

¹⁸ Bin bi gos niŋ tep gipal okok m+n+m wagin nībak piyo niŋnimel rek lip. Niŋ tep gil me, tap sapeb nībak naba ne wagin ak niŋnigal. Naba nībak, bi alap yib ne ak mideb. Naba nībak me kagol kagol kagol (666).

14

Bin bi koŋai nep kimep kisen nīb alap aglak

¹ Pen kauyan n̄iŋil n̄iŋnek, Sipsip Ñ̄il̄ik ak Saion D̄im gol alañ ranlig m̄idek n̄iŋlig ḡi, bin b̄i wan hadred poti po tausan (144,000) okok nop eip m̄idelak. Bin b̄i ne eip m̄idelak n̄ib okok, aun beŋ k̄iri alañ ȳib ne ak abe, Nap ȳib ak abe ñ̄u k̄il t̄ik lel m̄idek. ² Pen m̄inim alap seb kab ar alañ s̄iŋak n̄ib ñ̄ig s̄ij k̄ib p̄iŋil gu aḡip rek aka t̄imik gu parsek aḡip rek ak agek n̄iŋnek. M̄inim n̄ibak, tap gita rek pakpal aḡip rek ak agak. ³ Pen bin b̄i wan hadred poti po tausan (144,000) n̄ib okok k̄iri sea kiŋ ar s̄iŋak adañ m̄id̄il, tap komiŋ omal omal abe, b̄i m̄inim t̄ig b̄ilokep okok abe n̄iŋ m̄idel n̄iŋlig ḡi, k̄iri k̄imep k̄isen n̄ib alap aglak. K̄imep k̄isen n̄ib n̄ibak, bin b̄i l̄im dai ar waḡin aul n̄ib ognap n̄iŋnimel rek ma lak; bin b̄i wan hadred poti po tausan (144,000) God tau ad̄ik dak n̄ib okok nep k̄imep n̄ibak n̄iŋnimel rek lak. ⁴ B̄i n̄ib okok k̄iri bin eip ma ḡi tapal; b̄i praj rek m̄idebal. Sipsip Ñ̄il̄ik ne akal ameb n̄iŋil, nop k̄isen ḡipal. Kraiŋ k̄irop bin b̄i nab okok n̄ib tau ad̄ik d̄il, God nop abe, Sipsip Ñ̄il̄ik nop abe k̄irop tap maḡil ned pag dopal rek nep ñ̄ak. ⁵ M̄inim tom ognap ma apal; tap si tap t̄imel ognap ma ḡipal.

Ejol omal nokim m̄inim ag ñ̄ilak

⁶ Pen kauyan ak n̄iŋil n̄iŋnek, ejol alap seb kab ar s̄iŋ epel ug ḡi ajlig ḡi, bin b̄i l̄im dai ar waḡin aul, wak ke ke l̄ip rek, waḡin ke ke m̄idebal rek, m̄inim ȳib ke ke apal rek, kar̄ip l̄im ke ke m̄idebal rek, Kraiŋ m̄inim tep per m̄idenigab ak k̄irop ag ñ̄inig gak. ⁷ S̄ik k̄ib aḡil agak, “God ne m̄inim k̄ib aḡinagab ñ̄in ak b̄ir ow̄ip rek, God nop jel gek

piriknimb. Bi Kib seb kab ar alan, lim dai wagin aul, ñig solwara, ñig kilam okok magilsek gi lak ak, yib ne ak agem ar amnan,” agak.

⁸ Ejol alap, ejol ned ak nop kisen gilig gi agak, “God gek taun kib Babilon pis nep ap yap pakip o! Bin bi Babilon okok kiri bin si bi si gil, gi timel aknib ke gel gel, bin bi karip lim tigon tigon magilsek ninil nib aknib rek nep gilak. Babilon ne ñig wain kilis ne ke ñibil, bin bi karip lim ke ognap okok kirop ñek ñibel, ne gip rek, kiri ak rek nep saköl ñagek gi timel nep gilak,” agak.

⁹ Ejol alap pen, ejol ned omal ak kirop kisen gil, sik kib agil agak, “Bin bi tap sapeb ak yib ne dap ranlig gi, tap kaunan nop rek ninil gi lilak ak yib ne dap ranlig gi, kil ne ak aun beñ alan aka ñinmagil ar sijnak dinigal bin bi okok, ¹⁰ God nop mlik yib yapek, ñig wain silek yib ak, kap kirop eyan pagek ap ran jakek, ñek ñinigal. Ejol sijn okok abe, Sipsip Nilik ak abe nin midel ninlig gi, kirop ag mab ke eyan ak yokek, mab mlan salpa sek ak kirop yinek ninlig gi, wög pak midenigal. ¹¹ Mab mlan ak kirop yinek ninlig gi, mab sikim nibak tanil, gi damil, per per nep ap ranlig gi midenigab. Nib ak, tap sapeb nibak yib agel ar amnigab bin bi okok, tap kaunan nop rek gilak nibak yib agel ar amnigab bin bi okok, yib ne kil nibak dinigal bin bi okok, God kirop pen yur kib yib ak pib nab, kislím eyan, per per nep ñinigab,” agak. ¹² Nig ginigab rek, Kraiss bin bi ne okok ap yap ma pakin, agil, God Minim ageb rek nin di wös gil, ageb rek gil, Jisas nop cig tep gilig gi nep midenimel.

13 Pen minim alap seb kab ar alañ nib yip agak, “Minim agnig gebin aul ñu kil tiknimin. Miñi miker gip ñin aul, bin bi Bi Kib nop nin dil kimmigal okok, miñ miñ ginigal,” agak. Agek, God Kaun ne agak, “Ninid yib. Kiri miker dilig gi wög koslam gi midebal rek, kiri ake lil, miñ miñ gilig gi midenigal,” agak.

Tap magil wög lim dai aul pok gip

14 Pen yad ninnek, bi ñi rek bi alap, seb tid bad ar sñak bisig midek. Nab+c cög ne alañ, kab gol dil usajil bad gñlak alap tol gñl, tu agon gñlopi rek gogeb gip tu kid yib wid magil tik dopal rek alap dil midek.

15 Pen ejol alap, God sobok gep karip ñilik migang eyañ nib apil, bi seb tid bad ar sñak bisig midek ak nop sik kib agil agak, “Lim dai wagn ar eyañ wid magil okok bir pok gip. Wid tik dowep ñin ak owip rek, tu agon gñlopi rek nak nibak dil, tik dap mogim gan,” agak. 16 Agek, bi seb tid bad ar sñak bisig midek ak, tu agon gñlopi rek ne ak di tib gi rik marik gñl, wid magil lim dai wagn ar okok tanek okok magilsek tib gi rik marik gi dap mogim gak.

17 Ejol alap pen God sobok gep karip ñilik migang seb kab ar alañ sñak nib sön owak. Ne ak rek nep tu agon gñlopi rek alap dil midek.

18 Won nibak nep, ejol mab milan kod midek ak, God nop tap sobok gep bid ar sñak nib apil, ejol tu agon gñlopi rek dil midek ak nop sik kib agil agak, “Wain magil lim dai ar eyañ nib okok pok gip rek, tu agon gñlopi rek nak ak di wain magil magilsek tik dap mogim gan,” agak. 19 Nib

agek, ejol n̄ibak, tu agon ḡilopi rek ne ak d̄i t̄ib ḡi r̄ik mar̄ik ḡil, wain maḡil okok t̄ik dam, God nop m̄ilik yapek wain maḡil tau c̄ib jakep kau m̄igan ak yokak. Kau n̄ibak God bin b̄i ḡi t̄imel ḡipal okok k̄irop pen yur ñ̄in̄im̄iη rek m̄ideb.

²⁰ Wain maḡil tau c̄ib jakep kau m̄igan n̄ibak taun k̄ib m̄is ken m̄idek. Wain maḡil m̄igan n̄ibak yokek, tau c̄ib jakel n̄iηliḡ ḡi, lakañ ak tan ap ran jakil, ñ̄ig ul̄ik k̄ib ap yow̄ip rek, u ag ap yapliḡ ḡi, kilomita akn̄ib ñ̄in̄ jūil aj̄ip p̄is adan̄ (300)* rek amnak. Lakañ ul̄ik k̄ib n̄ibak kaj hos nab̄ic ar pelok m̄ideb rek ak nep ar pelok amek.

15

Ejol okok gen̄igal, m̄iker k̄ib ke ke akn̄ib ar on̄id ak ḡin̄igab

¹ Pen tap ke k̄isen n̄ib n̄iηil wal agep rek alap sek, seb kab nab s̄iη epel gak n̄iηnek. M̄iker akn̄ib ar on̄id okok gek, God nop m̄ilik ȳib yow̄ip ak p̄is nep dai jun̄igab, aḡil, ejol ne akn̄ib ar on̄id okok k̄irop agek, m̄iker k̄ib n̄ib okok dap̄il lim dai waḡin aul on̄ig gelak.

² Pen waḡin n̄ib s̄iηak n̄iηnek, ñ̄ig c̄ob glas rek alap mab m̄ilan̄ sek ul̄ik mal̄ik ḡil s̄iηak m̄idek. Bin b̄i tap sapeb ȳib naba m̄ideb tap ak abe, tap kaunan nop rek ḡilak ak abe eip pen pen ḡil win ḡilak okok, gol n̄ib s̄iηak war̄ik m̄idelak. God k̄irop tap gita rek ke ke ñ̄ek, ³ b̄i Mos̄is God nop w̄oḡ ḡi ñ̄oliḡip m̄in̄im̄ ak abe, Sipsip Ñ̄ilik m̄in̄im̄ ak abe aḡliḡ ḡi, k̄imep aḡliḡ ḡi aḡlak, “God, nak Bi K̄ib k̄il̄is akn̄ib ke sek,

* **14:20:** Grik m̄in̄im̄ aḡil 1,600 stadia

tap tari gɪnɪgain agnɪgan, gɪnɪgan.
 Nak kiŋ bi kɪb karɪp lɪm okok magɪlsek,
 Kiŋ kɪri mɪdeban ak,
 per per yɪpɪd gɪl,
 niŋɪd rek nep gɪpan.

⁴ Bin bi magɪlsek nep niŋɪl kaun dɪnɪgal.
 Nak nokɪm nep siŋ mɪdeban.

Nep, Bi Kɪb, agɪl,
 yɪb nep agel ar amnɪgab.

Nak nag yɪpɪd gɪl ar ak nep
 gi tep gɪpan ak niŋɪl,

bin bi karɪp lɪm okok niɓ okok niɓ magɪlsek apɪl
 nep sobok gɪnɪgal,” aglak.

⁵ Pen yad kauyaŋ niŋɪl niŋnek, God nop sobok
 gep sel karɪp siŋak Karɪp Ñɪlik Migan Komɪŋ Tep
 Ke Yɪb ak kiŋon yɪkɪl mɪdek. ⁶ Pen ejol akniɓ ar
 oŋɪd ak, bin bi lɪm dai ar wagɪn aul okok kirop
 miŋer kɪb akniɓ ar oŋɪd ñɪnɪg, God sobok gep
 karɪp ñɪlik migan eyaŋ niɓ sɔŋ olak. Ejol niɓ
 okok, waliŋ tiɪd tep miɪmelik gak okok nep lɪl, siɓ
 nag kab gol dɪl gɪlak okok pabiɪ nab siŋak pog
 lɪl olak. ⁷ Tap komɪŋ omal omal niɓ okok nokɪm
 alap apɪl ejol akniɓ ar oŋɪd okok kirop kɪnaŋ kab
 gol dɪl gɪlak ke ke ñak. Kɪnaŋ migan niɓ okok,
 Bi Kɪb per per miɪdenɪgab ak, bin bi gi tiɪmel gel
 God kirop miɪlik kal niŋɪl miŋer ñɪnɪgab ak ap ran
 jakɪl mɪdek. ⁸ God melik tep ke ne ak abe, kɪliɓ
 tiɪmel ne ak abe gek, siɪkɪm kɪb yɪb God sobok gep
 karɪp niɓak ap ran jakɪl mɪdek. Bin bi alap sobok
 gep karɪp niɓak ñɪlik migan amniɪmel rek ma lak.
 Ejol akniɓ ar oŋɪd ak, miŋer kɪb akniɓ ar oŋɪd

bin bi ñiníg gelak okok ñi saknigal ak nep, kisen karip ñilik migan nɔbak amnimel rek linigab.

16

Ejol miker kib aknib ar onid okok di dolak

¹ Pen yad ninnek, minim alap God sobok gep karip ñilik migan eyan nib ejol aknib ar onid okok kirop sik kib agil agak, “Bin bi gi timel gel God kirop milik kal ninil miker ñinigab ak, kinan aknib ar onid kajan alaj ap ran jakil mideb okok, dam lim ar eyan son gem amnan,” agak.

² Nib agek, ejol ned ak kinan ne dam lim ar eyan son gek, bin bi tap sapeb kil ak dil, tap kaunan nop rek gilak sobok gelak okok, kirop soi sapeb yur kib dep okok lak.

³ Ejol yigwu nab nib ak, kinan ne dam ñig solwara ar ak son gek, ñig solwara ak, bi kimbak lakan ak rek lil, tap ñig solwara nab nib okok midelak okok, magilsek kim saklak.

⁴ Ejol yigwu nokim nib ak, kinan ne dam, ñig kilam juip okok abe ñig yokop ap yowip ar okok abe son gek, ñig okok magilsek lakan lak. ⁵ Pen ejol ñig magilsek kod mideb ak agak, “Nak Bi Siŋ.

Nak birarik ped okok mideligipan; nak mini ak rek nep mideban.

Nak minim tig bilok tep yib gil, kirop nin yipid gil nig gipan.

⁶ Bin bi nib okok nep me, bin bi nak okok kirop ñag pak lil, bi minim nak agep okok kirop ñag pak lil gel,

lakañ k̄iri yowak ak me,
 nak k̄irop pen ak rek nep lakañ ñek ñibebal
 ak,
 k̄iri ke ḡil dipal me ak,” agak.

⁷ N̄ib agek, m̄in̄im alap God nop tap sobok gep b̄id
 ar s̄iṅak n̄ib agak,

“God B̄i K̄ib k̄il̄is t̄imel ke ȳib,
 nak m̄in̄im t̄ig b̄ilok tep ȳib ḡil,
 k̄irop n̄iṅ ȳip̄id ḡil n̄ig ḡipan,” agak.

⁸ Ejol ȳigwu par ak, k̄inaṅ ne ak dam p̄ib ak nop
 soṅ gek, bin b̄i okok k̄irop p̄ib kal ȳib n̄iṅn̄im̄iṅ
 rek lak. ⁹ Kal ȳib n̄iṅl̄il, k̄irop tap̄in ȳinak ak
 pen tap si tap t̄imel gelak ak, tari ḡin̄ig n̄ig ḡip̄in,
 aḡil, k̄ir̄ig ḡil, m̄id tep ḡil, God ȳib ne agel ar ma
 amnak. God c̄inop m̄iker ñeb ak, aḡil, nop ag
 julak.

¹⁰⁻¹¹ Ejol mam̄id alaṅ, k̄inaṅ ne ak dam tap
 sapeb sea kiṅ ne ar s̄iṅak soṅ gek, bin b̄i ne kod
 m̄idek nab s̄iṅak dai k̄isl̄im gak. Soi sapeb l̄il,
 yur k̄ib gek, aleb su r̄ib̄ik gelak ak pen tap si tap
 t̄imel gelak ak, tari ḡin̄ig n̄ig ḡip̄in, aḡil, ma k̄ir̄ig
 ḡilak; ḡil̄ig ḡi nep m̄id̄il, God seb kab ar alaṅ s̄iṅak
 m̄ideb ak nop ag julak.

¹² Ejol kagol oṅid ak, b̄i kiṅ kar̄ip lim p̄ib apeb
 okok n̄ib on̄igal, aḡil, k̄inaṅ ne ak dam ñ̄ig k̄ib ȳib
 Yupretis soṅ gek, ñ̄ig n̄ibak p̄is nep m̄ilep gak.

¹³ N̄ig gek n̄iṅl̄ig ḡi, k̄iyob ñ̄il̄ik omal nok̄im as
 omal nok̄im rek lek n̄iṅnek. Alap toi ub̄il meg
 m̄igan ne s̄iṅak n̄ib apjakak; alap tap sapeb meg
 m̄igan ne s̄iṅak n̄ib apjakak; alap b̄i God m̄in̄im
 agebin aḡil m̄in̄im esek nep aḡip ak meg m̄igan
 ne s̄iṅak n̄ib apjakak. ¹⁴ K̄iyob ñ̄il̄ik n̄ib okok tap

ma gep rek gɪnɪmel rek lak. Kiri amɪl kiŋ karɪp lim ke ke tɪgoŋ tɪgoŋ kod mɪdebal okok magɪlsek poŋ dɪl dap mogɪm gɪl, God Bɪ kɪlɪs ke sek ñɪn kɪb ne ag lak nɪbak, pen pen gɪnɪgal.

¹⁵ “Nɪŋ tep gɪnɪmɪb! Yad onɪg gebin ak, bɪ tap si dep okok ma nɪŋ mɪdebal won ak nep apal rek ak onɪgain! Nɪb ak me, bin bɪ wɪsɪn ma kɪnɪl, walɪj yɪm tep gɪl mɪdenɪgal okok mɪñ mɪñ gɪnɪgal; magɪl nep okok ajel, kɪrop nabɪŋ ma gɪnɪgab!”

¹⁶ Pen kɪyob ñɪlɪk nɪb okok, bɪ kiŋ karɪp lim ke ke okok nɪb kɪrop poŋ dɪl dap mogɪm gɪlak; karɪp lim dap mogɪm gɪlak nɪbak Hibru mɪnɪm agɪl Amagedon apal.

¹⁷ Ejol ar oŋɪd ak, kɪnaŋ ne ak soŋ gak nab nep ar alaŋ okok. Soŋ gek, mɪnɪm alap sea kiŋ God sobok gep karɪp ñɪlɪk mɪgan eyaŋ nɪb sɪk kɪb agɪl agak, “Dai juɪp,” agak. ¹⁸ Nɪb agek nɪŋlɪg gɪ, tɪmɪk agɪl gu gek amek nɪŋlɪg gɪ, aɳɪm aɳɪm dɪlɪg gɪ kasɪn magɪl bol okok ap yap pakɪl, monmon kɪb yɪb bin bɪ lɪm dai ar wagɪn aul ned ma nɪŋelɪgɪpal rek alap owak. ¹⁹ Monmon kɪb yɪb nɪbak dɪl, taun kɪb yɪb Babilon ak pok gɪl, asɪk lɪlɪg gɪ dai omal nokɪm lɪl, taun kɪb karɪp lim ke ke okok karɪp tap okok tɪg ju pag jɪsɪpɪk masɪpɪk gebin, agɪl, kosɪl masɪl gak. Gak nɪbak, God ne mɪlɪk kal nɪŋɪl, Babilon bin bɪ gɔlɪgɪpal ak sakɔl ma gɪl, kɪrop ñɪg sɪlek kap tɪb alaŋ ap ran jakak ak ñek ñɪŋlak.

²⁰ Pen karɪp lim sɪkol ñɪg tɪb kɪs kɪs gak okok abe, karɪp lim yɪrɪk okok abe, pɪs nep kɪr gak.

²¹ Mɪker kɪb yɪb ak me, mɪñab nogob magɪl kɪb yɪb okok, won nokɪm nokɪm ñɪn juɪl omal adɪk gɪ dam aknɪb wajrem alaŋ (50) kilo rek, seb kab ar

alaŋ nı̄b yapıl, bin bı̄ okok kı̄rop tapın nep pakak. Kı̄rop tapın nep pakek God nop pıs nep ag julak.

17

Bı̄ si dep bin ak yur kı̄b dını̄gab

¹ Ejol aknı̄b ar oŋı̄d mı̄ker ke ke dolak okok, alap apıl yıp agak, “Sı̄ŋaul apek, nep tap alap yomen nı̄ŋan! God genı̄gab bı̄ si dep bin tımel yı̄b ak pen yur kı̄b dını̄g geb. Taun kı̄b yı̄b nı̄g koŋai nep ulep sı̄ŋak mı̄deb ak nep agebin. ² Bı̄ kiŋ karıp lım ke ke mı̄debal okok, bı̄ si dep bin nı̄bak eip gı̄ ajlıg gı̄, bin bı̄ lım dai ar wagın aul yokop okok ak rek nep, tap si tap tımel ne gı̄p ak kı̄rop nı̄g wain ne nı̄ek nı̄bel, kı̄rop saköl nı̄agıp,” agak.

³ Pen God Kaun ak yıp goŋ lek nı̄ŋlıg gı̄, ejol ak yıp dam mı̄ñ mab kab nep mı̄deb nab okok dad amek nı̄ŋnek, bin alap, tap sapeb lakañ alap ar alaŋ bı̄sıg mı̄dek. Tap sapeb nı̄bak, mı̄b goŋ pınbak ne sı̄ŋak, yı̄b God nop ag juep koŋai yı̄b nep ñu kıl tı̄k lel mı̄dek. Nabıc cög ne aknı̄b ar oŋı̄d ak lıl, kom aknı̄b wajrem alaŋ lıl gak.

⁴ Pen bin nı̄ŋnek nı̄bak, walıj lakañ bin kı̄b lı̄pal rek lıl, kab gol koŋai nep, kab tep tep mani kı̄b taupep koŋai nep, magıl kolım sı̄kol kı̄bap mı̄lep rek tı̄d gı̄p “pöl” apal ak koŋai nep, mı̄b goŋ ne ak magılsek tı̄b kadıg lek, melık melık gı̄lıg gı̄ mı̄dek. Kap kab gol dıl gı̄lak alap dı̄ mı̄dek. Kap mı̄gan nı̄b eyaŋ, bı̄ eip si gı̄l tap si acır tımel yı̄b gek okok kajoŋ alaŋ ap ran jakıl mı̄dek. ⁵ Aun beŋ ne alaŋ mı̄nım we gı̄l mı̄dolıgıp alap ñu kıl tı̄klak:

TAUN KIB YIB BABILON AK, BIN SI BI SI GI
 AJPAL OKOK ABE, BIN BI NAG TIMEL YIB GIPAL
 OKOK ABE, BIN NONIM KIRI ME AK.

⁶ Pen yad niṅnek, bin niṅbak, bin bi Jisas niṅ dil
 miṅniṅ tep ne miṅseṅ ag ṅelak kirop ṅag pak liṅlak
 bin bi okok, lakañ kirop ṅiṅ wain rek ṅiṅbiṅ saköl
 ṅagil miṅdek.

Gak niṅbak niṅil, pak ju dil gos par li miṅdenek.

⁷ Pen ejol niṅbak yiṅ agak, “Tari giṅiṅ pak ju dil
 gos par rap liṅpan? Tap sapeb nabic akniṅ ar oṅid
 liṅ, kom akniṅ wajrem alaṅ liṅ giṅ tap niṅbak abe,
 bi si dep bin tap sapeb ar alaṅ bisig ajeb ak abe,
 miṅniṅ wagin ak nep ag ṅiṅiṅgain. ⁸ Tap sapeb
 niṅeban niṅbak, ned miṅdoliṅgiṅ, miṅni ma miṅdeb,
 pen ulep miṅdeb, ne kau miṅgan kiṅiṅ ma juṅ eyaṅ
 niṅ apeniṅgab, God gek piṅ nep kiṅ giṅiṅgab. God
 kariṅ liṅ biṅrarik ped okok ma gi lak ṅiṅ ak, bin
 bi liṅ dai ar wagin aul miṅdebal kirop diṅiṅgain
 agil gos niṅak bin bi okok, yib kirop ṅu kiṅ tikak
 buk ne eyaṅ. Pen bin bi yiṅ kirop ṅu kiṅ ma
 tikak okok, tap sapeb niṅbak kauyaṅ miṅdeniṅgab
 ak niṅil, wal yiṅ agniṅgal. Tari giṅiṅ: ne ned
 miṅdoliṅgiṅ, miṅni ma miṅdeb, pen kisen kauyaṅ
 miṅdeniṅgab.

⁹ “Miṅniṅ niṅ okok niṅ tep giṅ nep me, niṅniṅgal.
 Tap sapeb nabic ne akniṅ ar oṅid miṅdeb niṅesan
 ak, miṅniṅ wagin ar omal miṅdeb. Nabic akniṅ ar
 oṅid niṅ okok, diṅ akniṅ ar oṅid bin niṅbak bisig
 miṅdeb okok me. ¹⁰ Pen nabic akniṅ ar oṅid niṅ
 okok, kiṅ akniṅ ar oṅid okok me. Kiṅ niṅ okok,
 akniṅ mamid alaṅ kiṅ miṅdiṅ biṅ kiṅmlak, pen miṅni
 kagol oṅid ak ne kiṅ miṅdeb. Kiṅ ar oṅid ak kisen
 oniṅ geb. Pen apeniṅgab ak, sikol won alap nep

midenigab. ¹¹ Pen tap sapeb ned midoligip, miñi ma mideb ak, ne ke kin jil onid ak onigab. Ne me, kin aknib ar onid okok nib bi alap. God gek ne pis nep ap yap paknigab. ¹² Pen kom aknib wajrem alaj ninesan okok, kin aknib wajrem alaj. Kiri miñi kin ma midebal pen kisen God gek kiri aua nokim alap nep kin midil, tap sapeb ak eip wog gilig gi, bin bi okok kod midenigal. ¹³ Kiri gos ar nokim ninil, tap sapeb ak nop agel, ne kau kirok ak dil, bin bi okok kirok kod midenigab. ¹⁴ Kin nib okok, Sipsip Nilik ak eip pen pen ginigal ak pen ne bi kib okok magilsek Bi Kib kiri midil, kin okok magilsek Kin kiri mideb rek, nop ñag pak linimel rek ma lip. Bin bi ne ke sik agil dip okok, nop cig gilig gi nep midenigal rek, ne eip kin nib okok gel pis nep ap yap paknigal,” agak.

¹⁵ Pen ejol nibak yip agak, “Ñig okok bi si dep bin bisig midosip ninesan ñig nib okok, bin bi wak ke ke lil, minim yib ke ke agil, karip lim ke ke midebal okok me. ¹⁶ Kom aknib wajrem alaj ninesan okok abe, tap sapeb ninesan ak abe, bi si dep bin ak nop milik kal yib ninil, tap ne okok magilsek pili gi denigal ak me, magil nep midenigab. Pen mib goj ne ak nibil, dai dai midenigab okok dagilel yin sibok amnigab. ¹⁷ Tari ginig: God kirok gos ñek, gos ar nokim ninil, tap sapeb ak nop agek, kau kiri ak dil gek amek me, God ginigab agil ag lak rek nep ginigab. ¹⁸ Pen bi si dep bin ninesan nibak, ne me taun kib yib kin ke ke okok magilsek kod mideb taun kib nibak,” agak.

18

Babilon ap yap paknig geb

¹ Pen dai niñil niñnek, ejol alap sek seb kab ar alañ nib aposip. Ejol nibak, God ag lek bi kib yib midek. Seb kab ar alañ nib apil, melik tep ne ak gek, lim dai wagin aul magilsek melik gek. ² Ejol nibak apil sik kib agil agak,

“God gek taun kib yib Babilon pis nep ap yap pakip o!

Pis nep ap yap pakip o!

God gek taun kib nibak, bin bi alap ma mideb yib;

kijeki kiyob ñilik yakir timel okok nep mideb e.

³ Tari ginig: bin bi Babilon okok kiri bin si bi si gil,

gi timel aknib ke gel gel,

bin bi karip lim ke ke okok magilsek niñil, nib aknib rek nep gipal.

Babilon ne ñig wain kilis ne ke ñibil,

bin bi karip lim ke ognap okok kirop ñek ñibel,

ne gip rek, kiri ak rek nep

saköl ñagil gi timel nep gipal.

Kin lim dai ar wagin aul okok,

ne eip gi ajil, gi timel nep gipal.

Pen ne tap tep tep okok dinim agil per gos niñip rek,

bi lim dai ar wagin aul tap sikim gipal okok mani kib dipal,” agak.

⁴ Pen yad niñnek, minim alap sek seb kab ar alañ nib agak,

- “Bin bi yad Babilon m+debim okok, taun ni+bak
 m+s ar am+il,
 Babilon kai eip ul+ik ma gi+n+i+m+ib.
 Tap si tap ti+mel ki+ri gi+pal okok, ni+bi eip ma
 gi+n+i+m+ib.
 Yur ki+b ki+ri di+n+ig gebal ak, ni+bi ak rek nep
 ma di+n+i+m+ib.
- ⁵ Tap si tap ti+mel gi+pal gac ak, tap asmen ki+b rek
 am am
 ki+b yi+b ap ran amnak seb kab ar ala+ŋ.
 God ni+ŋ+il ki+ri tap si tap ti+mel gi+pal ak
 gos ni+ŋ+lig gi+ m+deb.
- ⁶ Babilon ne bin bi ognap ki+rop gi+ ti+mel gi+p rek
 ak,
 nak pen nop ak rek nep gi+ ti+mel gi+n+i+m+in.
 Pen Babilon ne bin bi ognap ki+rop gi+ ti+mel gi+p
 rek nep mer;
 nop pen gi+ ti+mel ke yi+b gi+n+i+m+in.
 Babilon ne bin bi ognap ki+rop ni+ig si+lek ni+ib rek
 mer;
 nop pen ni+ig si+lek ke yi+b kap ne so+ŋ gi+il nop
 ni+ek ni+ŋ+n+i+m+i+ŋ.
- ⁷ Tap ko+ŋai nep di+n+i+m, ag+il, yi+b ne ke dap ran+ib
 rek ak,
 nop pen yur mab akni+b ke yi+b ni+ek, yi+m+ig yi+b
 gi+n+i+m+i+ŋ.
- Gos ne ke ni+ŋ+il ag+i+p,
 ‘Yad bin kwin si+ŋaul bi+s+ig m+idebin.
 Yad bin ka+ŋ+il ma m+idebin;
 mi+ker ognap yi+p di+n+i+m+i+ŋ rek ma li+p,’ ag+i+p.
- ⁸ Ni+ib ag+i+p ak
 pen God Bi Ki+b
 nop mi+n+i+m ki+b ag+il yur ni+n+igab ak,
 bi ki+lis akni+b ke yi+b m+ideb.

God Bî Kîb ne gek, ñîñ nokîm alap nep miñak kîb
gîñgîgab;
sîl kîb agnîgab; tap magîl ma pîlnîgab, yuan
kîb gîñgîgab.

Pen God Bî Kîb ne gek,
Babilon mab mîlan yap yîñ sîbok ñîb
amnîgab.

⁹ “Babilon mab yîñîl sîkîm ap ranek nîñlîg
gî, kiñ karîp lîm ke okok nîb bin nîbak eip gî
ajölgîpal okok yîmîg gek sîl agnîgal. ¹⁰ Bin ak
nop yur mab ke yîb gîñgîgab nîbak, cînop ak rek
nep gîñmîñ rek lîp, agîl, ke ke sîñ adañ mîdîl sîl
agîl agnîgal,

‘Mer e! Mer e! Taun kîb ke yîb e!

Babilon taun kîb kîlîs ke yîb e!

Nak aua nokîm alap nep mîñîm kîb nîñîl,
pen yur kîb dîl pîs nep ap yap pakpan,’
agnîgal.

¹¹ “Pen taun kîb nîbak ap yap paknîgab rek,
bî tap sîkim gölgîpal okok, mîñî bin bî okok tap
cînop ma taunîgal, agîl, yîmîg gek sîl agnîgal.

¹² Tap kîri nîb okok me, kab gol, kab silpa, kab
sîkol tep tep ke ke mani kîb tauep, magîl kolîm
sîkol kîbap mîlep rek tîd gîp ‘pöl’ apal ak; laplap
tep yîb tap ‘linîñ’ apal ak tîk dam pak ñag dör
gölgîpal ak, laplap mîk, laplap lakañ, laplap
kobkaunañ cîb nag rek dî ñag dör gîl ‘silk’ apal
ak; mab ki tep owep ke ke okok; kaj elepad
meg kîb dîl tap ke ke koñai nep gölgîpal okok;
mab bog tep tep mani kîb tauep tap ke ke koñai
nep gölgîpal okok; tap ain rek ‘brons’ apal ak,
ain ak, kab ‘mabîl’ apal ak dîl tap ke ke koñai
nep gölgîpal okok; ¹³ tap ki tep owep ñîg ke ke

okok, pauda ke ke okok ‘sɪnamɪn’ ak, ‘spais’ ak, ‘yɪnsens’ ak, ‘mō’ ak, ‘praginsens’ ak; ñɪg wain abe, olip wel abe; wid magɪl abe, plaua abe; kaj kau abe sipsip abe; kaj hos abe, tap kaj hos ñion gel lɪp gɪ dad aɲpal okok abe; bin bɪ kɪrop tau dapel nag wög gölɪgɪpal okok abe, bin bɪ eip pen pen gɪl kɪrop nag lɪ dapel nag wög gölɪgɪpal okok abe. Tap kɪrɪ sɪkim gölɪgɪpal nɪb okok me ak.

14 “Pen bɪ tap sɪkim gölɪgɪpal okok Babilon nop agnɪgal, ‘Mɪb gon nak gos gɪp tap tep tep nak okok magɪlsek dai kɪr gɪp. Kab gol, silpa, mani, tap tep ke ke koŋai nep nak ak magɪlsek bɪr kɪr gɪp. Kɪsen kauyaŋ ma dɪnɪgan,’ agnɪgal.

15 “Bɪ Babilon sɪŋak tap okok sɪkim gɪl mani kɪb dölɪgɪpal bɪ okok, Babilon ak nop yur mab ke yɪb gɪnɪgab nɪbak, cɪnop ak rek nep gɪnɪmɪŋ rek lɪp, agɪl, ke ke sɪŋ adan mɪdɪl yɪmɪg gek sɪl aglɪg gɪ
16 agnɪgal,

‘Mer e! Mer e!

Taun kɪb ke yɪb e!

Taun kɪb kɪl tep nɪbaur, walɪj tep tep,

laplap tep yɪb linɪn tɪk dam pak ñag dör
gölɪgɪpal ak,

laplap mɪk, laplap lakañ dɪl, tɪb kadɪg lɪ
mɪdolɪgɪp;

kab gol, kab sɪkol tep tep ke ke mani kɪb
tauɛp,

magɪl kolɪm sɪkol kɪbap mɪlep rek tɪd gɪp “pöl”
apal ak dɪl,

tɪb kadɪg lɪ mɪdolɪgɪp.

17 Pen mɪñi aua nokɪm alap nep tap tep tep ne nɪb
okok
magɪlsek bɪr pɪs nep kɪr gɪp,’ agnɪgal.

“Ñig magöb kapten okok abe, bi wög gep kiri okok abe, bin bi ñig magöb ar ajpal okok abe, bin bi ñig magöb tap kako di sikim gipal okok abe, magilsek ke ke siŋ adan midenigal. ¹⁸ Ke ke siŋ adan midil, taun kib nibak mab yinil sikim kib silpil amenigab ak niŋil agnigal, ‘Taun kilis ke yib aul rek alap ned ma midoligip e!’ agnigal. ¹⁹ Kiri silikil dil, nabic ar kiri alan di yoklig gi yoklig gi agnigal,

‘Mer e! Mer e! Babilon taun kib kilis ke yib e!

Babilon ne midek niŋlig gi, kab gol, kab silpa, mani,

tap tep tep mani kib taupep tap okok ke ke konai nep midek,

ñig magöb ajlig gi, mani konai nep dipin ak, pen mñi aua nokim alap nep tap tep ne nib okok magilsek bir pis nep kir gip,’ agnigal.

²⁰ “Pen God ne gek Babilon pis nep pag jisipik masipik gi yap mideb ak, nibi seb kab ar alan midebim okok

paj agil wobi yal yal agil mñ mñ ginimib!

God gek, bi si dep bin nibak pis nep ap yap pakip ak,

nibi Kraiss bin bi ne midebim okok abe,

Kraiss minim tep ne dad ameb bi okok abe,

God minim agep bi okok abe, nibi wobi yal yal agil

mñ mñ ginimib!

Ne nibep gi timel gip ak niŋil,

God ne nop minim kib agil,

nop pen yur kib yib nib me ak,” agak.

21 Pen magil nɪbak, ejol kilis ke yɪb alap, kab kɪb yɪb wid magil pak cɪb jakɪl plaua gɪpal kab ak rek alap dɪ ñig solwara nab sɪŋak dɪ yokɪl agak,

“Nɪg aknɪb rek nep taun kɪb ke yɪb Babilon
tɪg wal gɪ yokel kɪsen bin bɪ kauyaŋ ma
nɪŋnɪgal.

22 Babilon bin bɪ miñ miñ gɪlig gɪ, tap gita rek
paklig gɪ,
gaub paklig gɪ, akɪl magil pɪglɪg gɪ, ma
mɪdenɪgal.

Wög ar ke ke gɪpal rek ak, ma gɪnɪgal.

Wid magil pak cɪb jakɪl plaua gɪpal rek ak,
ma gɪnɪgal.

23 Bin bɪ lam melɪk taun kɪb nab nɪbak kauyaŋ
ma nɪŋnɪgal.

Bin bɪ ñel dɪl, ber mal mɪdɪl, miñ miñ gɪl, ma
gɪnɪgal.

Bin bɪ nak sɪkim göligɪpal okok amɪl,
karɪp lɪm ke ke okok bɪ kɪb yɪb mɪdelak.

Pen bin bɪ nak kɪj wanam gɪl, mɪnɪm esek agɪl gel,
bin bɪ karɪp lɪm ke ke okok

nɪŋɪl magɪlsek kɪsen gɪl,
nɪg aknɪb rek nep gɪ tɪmel göligɪpal.

24 “Babilon bin bɪ okok nep,
God mɪnɪm agep bɪ ne okok kɪrop ñag pak lɪl,
bin bɪ ne okok kɪrop ñag pak lɪl, göligɪpal.

Bin bɪ lɪm dai ar wagɪn aul ñag pak lɪpal bin bɪ
okok magɪlsek Babilon wagɪn ne gek nɪg
gak.

Nɪg gɪp rek, God nop pen yur kɪb yɪb ak ñɪb,”
agak.

19

¹ Ejol kilis ke yib ak minim nibak ag dai juek ninlig gi yad gu kib yib peyig ninnek. Gu nibak, bin bi konai nep seb kab ar alan min min gilig gi, meg migan dap ranil aglak,
 “God yib ne agon ar amnan!

God cin nep bin bi di komi yokeb.

God cin nep melik tep ke sek mideb.

God cin nep bi kilis ke yib mideb.

² God cin minim kib agil, minim tig bilok tep gil, bin bi okok kirok pen yipid gil nep nib.

Bi si dep bin timel yib nibak,

bi si dil eip gi ajil gek,

bin bi karip lim ke ke okok nib apil,

ne gek ak ninil, nig aknib rek nep gi timel giligipal.

Bin nibak ne God bin bi nop wog giligipal okok nag pak lak ak me,

God ne nop minim kib agil pen yur kib nib,”
 aglak.

³ Nib agil, kauyan meg migan dap ranil aglak,
 “God yib ne agon ar amnan!

Taun kib ke yib Babilon yin sikim gil, sikim ak per per nep ap rannigab,” aglak.

⁴ Nib agelak, bi minim tig bilokep nin juil nokim alap adik gi dam yigwu par alan (24) okok abe, tap komi omal omal okok abe, God sea kin ar bisig midek wagin sinjak kogim yimil kiyang gil aglak,

“Ninid yib!

God yib ne agon ar amnan!” aglak.

⁵ Nib agelak, minim alap sea kin midek sinjak alan nib agil agak,

“Nibi bin bi tam okok abe, bin bi gep okok abe,
 God cin nop wög gil nop pirikpim okok
 magilsek yib ne agem ar amnan,” agak.

*Krais bin bi ne okok krop di karip lim ne amek,
 miñ miñ ginigal*

⁶ Pen won ak yad gu kib yib alap, ñig sij pñil
 agip rek aka timik agek parsek ameb ak rek,
 peyig niñnek. Gu nibak, bin bi konjai yib nep meg
 migan dap ranil aglak,

“God yib ne agon ar amnan!

God Bi Kib cin ak Bi kilis ke yib.

Ne Kin midil bin bi okok
 krop magilsek kod mideb.

⁷ Nib ak, tep gek niñlig gi miñ miñ gin;
 God ne Bi kilis ke yib mideb ak niñil,
 yib ne agon ar amnan.

Tari ginig: Sipsip Nilik ak bin ne dinigab ñin ak
 bir owip rek,
 bin ak karip ne amnig, tap gi jin gilig gi
 mideb.

⁸ Linin dil walij sin tid mimelik gilig gi mideb
 alap,

God bin ne nop ñek yimib,” aglak.

Linin walij tep nibak wagin ak, God bin bi ne gi
 tep gipal nib okok me ak.

⁹ Pen ejol nibak yip agak, “God minim niñid
 yib ageb ak, minim ne ognap agen ñu kil
 tiknimin. Ne ageb, ‘Bin bi Sipsip Nilik ak sik agek
 amil ne eip tap kib niñigal bin bi okok miñ miñ
 yib ginigal,’ ageb” agak.

¹⁰ Pen ejol nibak nib agek, yad tob wagin ne
 sinjak kogim yimil, nop sobok ginim, agnek ak

pen yip agak, “Nak nig ma ginim+n! God nop nokim nep sobok ginim+n. Nak abe, ai mam nak okok abe, Jisas minim tep ne ak nin dil ageb rek gipim rek ak, yad ak rek nep bi God nop wog gi neb bi alap midebin. Jisas minim ninid ag misen lip minim tep ak nep dil, God minim agep bi ne okok minim apal,” agak.

Krais kaj hos tid ar alaj bisig gil ajek

¹¹ Pen won ak ninnek, seb kab ar alaj migan yikak ninil Bi alap kaj hos tid alap ar sinak bisig midek. Bi kaj hos ar bisig midek Bi nibak, yib ne omal: yib ne alap Cig Gip, yib alap Yipid Gil. Ne bin bi okok kirop minim kib agil, minim tig bilok tep gil, pen yur nib ak, abramek ma nib, gipal gipal rek nep ninil nib. Nig aknib rek nep ak, bin bi okok eip pen pen gil nag yik yokip ak, gos nin tep gil, minim tig bilok tep gil, pen pen gil nag yik yokip. ¹² Udin ne ak mab mlaj rek. Kin tol gipal usajil bad konai nep nabic ar ne alaj lek mideb. Mib gon ne sinak yib alap mideb. Pen yib nibak, bin bi ognap ma nipal; ne ke nep ninip. ¹³ Walij yim mideb ak, lakañ tim lek lakañ sek mideb. Pen yib ne ak, “God Minim.” ¹⁴ Ami Bi seb kab ar alaj sinak nib okok, walij tid kaig tep yib par ke ke lil, kaj hos tid ar okok ke ke bisig gil, nop kisen gilak. ¹⁵ Meg migan ne eyan, tu par kid yib alap apjakak. Tu par kid nibak dil, bin bi karip lim ke ke okok eip pen pen gil nag pak lil, ain yir par alap dil, kirop kod midenigab. Pen God ag lak nin nibak, God Bi Kib, Bi kilis ke yib ak, bin bi gi timel gil nop yo nipal okok kirop milik kal yib ninil, wain magil rek dil, God wain magil tau cib

jakep kau migan ak yokil, Bi kaj hos tid ar bisig mideb nibak kirop pak cib jaknigab. ¹⁶ Pen walij par ne ak abe, tob male ne ak abe, yib alap nu kil tiklak mideb:

KIN OKOK KIN KIRI AK, BI KIB OKOK BI KIB
KIRI AK

¹⁷ Pen yad niñnek, ejol alap pib nab siñak alan warik midek niñlig gi, yakir ug gi ajelak okok kirop sik kib agil agak, “God nibep tap magil kib niñig geb ak, magilsek apil mogim gim! ¹⁸ Apil, kin okok mib goñ kirop nibil, ami bi kod midep bi kib okok mib goñ kirop nibil, ami bi kilis okok mib goñ kirop nibil, kaj hos okok mib goñ nibil, bi kaj hos dad ajpal okok mib goñ kirop nibil, ginimib. Pen bin bi nag wög gipal okok, bin bi gos kiri ke wög gipal okok, bin bi yib kib mideb okok, bin bi yib ma mideb okok magilsek, mib goñ kirop niñnigabim,” agak.

¹⁹ Pen won ak niñnek, tap sapeb ak abe, kin lim dai wagin aul ke okok nib okok nib abe, Bi kaj hos tid di ajip ak eip, ami bi ne okok eip pen pen ginig, ami bi kiri okok dap mogim gilak. ²⁰ Nig gelak ak pen Bi hos tid di ajek ak, tap sapeb ak abe, bi ne bin bi okok kirop minim esek agil tap ma gep rek goligip ak abe, kirop mal di cici lil, mab milañ salpa sek yin mideb cob eyañ yokak. Pen tap sapeb bi ne ak ne ned bin bi konai nep minim esek agek, tap sapeb kil ak dil, tap kaunan ne rek gilak ak, sobok göligipal.

²¹ Pen Bi kaj hos tid di ajek ak, tu par kid meg migan ne eyañ nib apjakak nibak, ami bi okok kirop magilsek ñag pak lek, yakir okok apil mib goñ kirop okok nib ñib mer niñil kirig gilak.

20

Seten nag mɨdek mɨ aknɨb wan tausan yɨnnɨgab

¹ Pen won ak nɨɲnek, ejol alap kau mɨgan kɨrɨɲ ma juɨp ki ur ak abe, sen kɨlɨs yɨb bol ak abe, ñɨnmagɨl ne ak dɨlɨg gɨ, seb kab ar alaɲ nɨb aposɨp. ²⁻³ Dapɨl, toi ubɨl ak, toi bɨrarɨk ped okok nɨb ak, nop dɨ cɨcɨ lɨl, bin bɨ karɨp lɨm ke ke okok kɨrop kauyaɲ esek ma gɨnɨmɨɲ, agɨl, nag ñon gɨ dam kau mɨgan kɨrɨɲ ma juɨp nɨb eyaɲ yokɨl, kɨjoɲ pɨlɨɲ gɨl, kɨlɨs gɨ tep yɨb gak. Nɨg gek, ne nɨb okok nag mɨdek mɨdek, mɨ aknɨb wan tausan amek, kauyaɲ ak wɨsɨb yokek apɨl, sɨkol won alap yokop gɨ ajenɨgab. Toi bɨrarɨk esek agep nɨbak me, kɨjeki ak, Seten nep.

⁴ Pen nɨɲnek, bin bɨ ognap kaun kɨri kɨɲ sea bɨsɨgep ar ke ke okok bɨsɨg mɨdelak. Bin bɨ nɨb okok, God agek kɨri bin bɨ okok kɨrop mɨnɨm kɨb agɨl mɨnɨm tɨg bɨlokɨnɨg gelak. Pen bin bɨ nɨb okok, tap sapeb ak nop ke abe, kaunan ne rek gɨlak tap ak abe ma sobok gɨl, kɨl ne aunbenɨ kɨri alaɲ aka ñɨnmagɨl kɨri ak ma dɨl, Jisas mɨnɨm tep ne bin bɨ okok kɨrop mɨsen ag ñɨl, God Mɨnɨm ageb rek nep gɨl gelak nɨɲɨl, kɨrop nabɨc tɨb gɨ rɨklak. Yad nɨɲlɨg gɨ mɨdenek nɨɲlɨg gɨ, kaun nɨb okok komɨɲ lɨl, Krais eip bin bɨ okok kɨrop kɨɲ rek kod mɨdel mɨdel, mɨ aknɨb wan tausan ak yɨnak. ⁵ (Pen bin bɨ ognap kɨmlak okok, ñɨn nɨbak ma warɨklak. Mɨ wan tausan ak yɨnek, kisen warɨklak.) Mɨnɨm agebin aul, God ne ned gek bin bɨ nɨb okok warɨklak ak nep agebin. ⁶ Bin bɨ ned warɨknɨgal okok, God bin bɨ ne ke nep mɨdɨl tep gek nɨɲlɨg gɨ, mɨñ mɨñ yɨb gɨlɨg gɨ mɨdenɨgal.

Kauyaŋ ma kiŋnigal. Kiri God Kraiŋ kirop aŋil mal sobok gep bin bi rek wög gi ñilig gi midil, Kraiŋ eip bin bi okok kirop kiŋ rek kod midel midel, mi akniŋ wan tausan ak yinnigab.

Seten yur kib dinigab

⁷ Mi wan tausan niŋbak ap amnigab niŋlig gi, God ejol ne okok kirop agenigab, Seten nop nag wiŋiŋ yokel, ⁸ aŋil bin bi kariŋ liŋ ar wagiŋ aul ke ke okok magiŋsek midabal okok kirop miŋniŋ esek agnigab. Bin bi niŋbak okok me, Gog eip Megog eip. Seten kirop magiŋsek liŋ gi dapek, kiri pen pen giŋig onigal. Bin bi pen pen giŋigal niŋbak okok, kab kilip niŋ solwara gol okok konŋai nep midel rek nep midel. ⁹ Kiri miŋan okok miŋan okok niŋbak aŋil, taun kib God bin bi ne kiŋ midelak ak, taun kib God ne midmagil liŋ niŋbak nep, piŋil kiŋ kiŋ gelak. Taun piŋil kiŋ kiŋ giŋlak ak pen dai mab miŋan seb kab ar alaŋ niŋbak aŋil, kirop yin siŋbok niŋbak amnak. ¹⁰ Pen God ejol ne okok, kiŋeki bin bi okok kirop miŋniŋ esek aŋil liŋ gi dowak ak, nop dam cöb mab miŋan salpa sek yin gopen geb miŋan eyaŋ di yoklak. Tap sapeb ak abe, bi ne bin bi okok kirop miŋniŋ esek agoliŋip ak abe, ned cöb niŋbak eyaŋ yokel miderek. Melik abe, kiŋliŋ abe, per per nep yur mab dilig gi midenigal.

Miŋniŋ kib kiŋsen yiŋ ak

¹¹ Pen sea kiŋ tid kib yiŋ alap abe, Bi ar niŋbak biŋig midosiŋip ak abe niŋnek. Bi Kib ne siŋak midel niŋlig gi, liŋ dai wagiŋ aul abe, seb kab ar alaŋ abe, dai piŋ nep piŋiŋil ke okok amek, kauyaŋ ma niŋnek. ¹² Pen yad niŋnek, bin bi kib midil kiŋlak okok abe, bin bi tam okok midil

kimlak okok abe, magilsek apil sea kin wagin nib sinjak warik midel ninlig gi, mij ognap tig pis gilak. Mij alap, bin bi kiri komin midlig gi, gilak gilak rek ninil, nu kil tiklak. Mij nibak tig pis gil, mij alap tig pis gilak. Mij kisen nib tig pis gilak ak, bin bi per per komin midenigabal yib kiri nu kil tiklak. Tig pis gilak ninil God ne bin bi kimlak okok tap tari tari gilak ak ninil, minim tig bilokil, kiropononim lak. ¹³ Pen bin bi nig solwara nab okok kimlak okok amel ninlig gi, God ne kiroponim kib agak. Kimeb Won ak abe Cip Kaun Karip ak abe bin bi kimil am kod midelak okok kiroponim magilsek dam nel ninlig gi, kiri ke ke tap tari tari gilak ak ninil, God kiroponim kib agak. ¹⁴ God ne nig gak ninil, Kimeb Won ak abe Cip Kaun Karip ak abe, God agek kiroponim mal dam mab milan yineb cob eyan di yoklak. Mab milan yineb cob ambir ak, Kauyan Kimnigal, apal. ¹⁵ Pen bin bi per per komin midenigal okok yib kiri nu kil tiklak mij nibak, bin bi an an yib kiri mij nibak ma middek, God agek, kiroponim magilsek ak rek nep dam mab milan yineb cob eyan di yoklak.

21

Lim dai wagin aul abe, seb kab ar alan abe ke kisen nib lak

¹ Midil ninnek, lim dai kisen nib abe, seb kab kisen nib abe middek. Lim dai ned nib ak abe, seb kab ned nib ak abe bir kir gil ma middek. Nig solwara ned midoligip ak, ak rek nep bir kir gil ma middek. ² Pen yad ninil ninnek, God gek Taun Kib Sin ak, Jerusalem kisen nib ak, seb kab ar

alaŋ sɨŋak nɨb aposɨp. Taun Kɨb Sɨŋ nɨbak, bin okok bɨ dɨnɨg, walɨj kɨl tep lɨl kod mɨdebal rek ak mɨdek.

³ Pen yad peyɨg nɨŋnek, sea kɨŋ mɨdek nab sɨŋak nɨb, mɨnɨm kɨb sɨk agɨl agak, “Mɨñi tɨkɨl, God ne ke bin bɨ okok eip karɨp gɨ lɨl mɨdenɨgab. Ne bin bɨ okok eip kɨn mɨdenɨgab nɨŋɨl kɨri bin bɨ ne mɨdenɨgal. God ne ke kɨrop eip mɨdɨl, God kɨri mɨdenɨgab. ⁴ Ne udɨn ñɨg udɨn kɨri mɨdeb ak magɨlsek lɨg gɨ yoknɨgab. Bin bɨ ma kɨmnɨgal; mɨker dek, yɨmɨg gek sɨl ma agnɨgal; yur ma dɨnɨgal. Tari gɨnɨg: lɨm dai ned nɨb ak bɨr kɨr gɨl mɨñi ma mɨdeb,” agak.

⁵ Pen Bɨ kɨŋ sea ar bɨsɨgak ak yɨp agak, “Yad tap magɨlsek kɨsen nɨb gɨ lebin,” agak. Nɨb agɨl yɨp agak, “Mɨnɨm agebin aul ñu kɨl tɨknɨmɨn. Mɨnɨm nɨbaul, mɨnɨm nɨŋɨd yɨb, bin bɨ okok pɨs nep nɨŋ dɨnɨmel,” agak. ⁶ Nɨb agɨl yɨp agak, “Tap mɨñi agesin okok magɨlsek bɨr gɨpin. Yad bɨrarɨk ped okok mɨdɨlɨgɨpin, kɨsen per nep per nep mɨdenɨgain. Yad nep gen, tap okok magɨlsek wagɨn gɨl mɨdeb. Yad nep gen, tap okok magɨlsek kɨr gɨnɨgab. Bin bɨ an ñɨg nen gonɨmɨŋ, kɨrop agen, ñɨg kɨlam nɨb ñɨg komɨŋ magɨl ñeb ak ñɨŋnɨgal; ma taunɨgal, yokop nep ñɨŋnɨgal. ⁷ Bin bɨ mɨker apek, gos par ma nɨŋɨl, yɨp cɨg gɨlɨg gɨ nep mɨdenɨgal okok, kɨrop tap agesin aul magɨlsek ñɨnɨgain. Yad Nap kɨri mɨden, kɨri ñɨ pai yad mɨdenɨgal. ⁸ Pen bin bɨ God nop cɨg gon, cɨnop mɨker onɨgab agɨl pɨrɨkpal okok; bin bɨ yɨp nɨŋ dɨl kɨrɨg gɨpal okok; bin bɨ tap tɨmel yɨb tap gac yɨb gɨpal okok; bin bɨ cɨp ñapal okok; bin si bɨ si gɨpal okok; bin bɨ kɨj wanam gɨpal okok;

bin bi god tom tap yokop okok sobok gi pal okok; bin bi minim esek apal okok; kiri magisek am midenigal cob mab milan salpa sek yineb ak. Bin bi migan nibak amnigal ak, Kauyan Kimnigal, apin,” agak.

Jerusalem kisen nib

⁹ Ejol aknib ar onid ned kinañ kiri dapesal okok, ejol nokim alap apil yip agak, “Apek, Sipsip Nilik ak, bin ne dinig geb ak, bin nibak nep yomen niñnigan,” agak. ¹⁰ Nib agek, God Kaun ak yip goñ lek niñlig gi, ejol ak yip dil, dam karip lim dim yirik kib yib i ar oklañ alap dad amil, yip yomek niñnek, Taun Kib Siñ ak, Jerusalem ak, God seb kab ar alañ mideb siñak nib aposip. ¹¹ God Jerusalem kisen nib ak yokek apek niñlig gi niñnek, God ne melik tep ke sek mimelik gi rek ak, taun nibak ak rek nep melik tep ke sek mimelik gosip. Taun kil tep nibak kab tep tep mani koñai taupe rek, kab jasper mimelik gi rek ak, mimelik gil midek. ¹² Kab wari par yib Jerusalem kisen nib ak kis kis gil, kijon tam aknib umigan alañ okok midek. Kijon tam aknib umigan alañ okok kijon ke ke midek. Pen ejol aknib umigan alañ kanib tam kijon nib okok ke ke kod midelak. Kanib tam kijon nib okok, dai ar alañ Juda wagin ke ke aknib umigan alañ midebal rek, kijon aknib umigan alañ okok ke ke ñu kil tiklak. ¹³ Kanib tam kijon nib okok: pib apeb omal nokim; pib ma apeb omal nokim; pib ma ameb omal nokim; pib ameb omal nokim. ¹⁴ Pen wari nibak ned wagin gil, kab par kib aknib umigan alañ parsek li li dil, kisen wari

gɪlak ar nɪbak. Kab par kɪb nɪb okok, Sipsip N̄ɪlɪk mɪnɪm dad ameb bɪ aknɪb umɪgan alaŋ okok, yɪb kɪri okok ñu kɪl tɪkel mɪdek.

¹⁵ Ejol yɪp mɪnɪm agosɪp nɪbak yɪr kab gol dɪl gɪlak alap dɪl mɪdek. Yɪr nɪbak rek dɪl, tap alap yɪr adɪp adɪp lɪl, tap nɪbak par titi gɪl rek mɪdeb ak wök pag nɪpal. Pen ejol yɪr nɪbak dɪl taun kɪb nɪbak lɪ nɪŋnɪg gek; kanɪb tam kɪjoŋ abe, kab wari ak abe, taun kɪb magɪlsek lɪ nɪŋnɪg gek.

¹⁶ Pen ejol ne yɪr nɪbak dɪl, taun nonɪm ak yɪr ak dɪ adɪp adɪp lɪl, taun kɪb nɪbak par titi gɪl rek mɪdek ak wök pag nɪnek, yad nɪnek, usɪŋ ar nɪb ain twelp tausan stadia amnak; pɪs kɪdadaŋ nɪb pɪs kɪdadaŋ twelp tausan stadia amnak. Pen kɪlan gɪl adɪp adɪp ak rek nep twelp tausan stadia amnak.* ¹⁷ Pen ejol nɪbak ne yɪr nɪbak dɪl, taun kɪb wari kɪs kɪs gak ak, bin bɪ yɪr lɪl wök pag nɪpal rek wök pagɪl, lɪm eyaŋ nɪb dai ar alaŋ wök pag nɪnek, yad nɪnek, kiubit aknɪb ñɪn juɪl ar oŋɪd adɪk gɪ dam omal omal (144) amnak.† ¹⁸ Wari nɪbak, kab jasper apal ak dɪl gɪ lek mɪdek. Taun kɪb ak, kab gol tep tep glas rek kɪd yɪb gɪlɪg gɪ mɪdeb ak nep dɪl gɪ lek mɪdek ak me, kɪd yɪb gɪlɪg gɪ mɪdek. ¹⁹ Kab par kɪb, kab wari kanɪm eyaŋ mɪdek okok, kab tep tep mani kɪb tauɪp ke ke koŋai nep dɪl, kab par kɪb aknɪb umɪgan alaŋ nɪb okok gɪ lek mɪdek. Dai nokɪm nɪb eyaŋ kab jasper ak gɪ lek mɪdek; dai yɪgwu nab nɪb ak kab mɪk,

* **21:16:** Grik mɪnɪm agɪl 12,000 stadia agak ak, 2,200 kilomita rek. † **21:17:** Grik mɪnɪm agɪl kiubit aknɪb ñɪn juɪl ar oŋɪd adɪk gɪ dam omal omal (144) agak ak, mita aknɪb ñɪn juɪl omal nokɪm adɪk gɪ dam mamɪd alaŋ (65) rek.

sapaia ak gɪ lek mɪdek; dai yɪgwu nokɪm nɪb ak kab komɪŋ komɪŋ sek, aget ak gɪ lek mɪdek; dai yɪgwu par ak kab kɪkomɪŋ sek, emral ak gɪ lek mɪdek; ²⁰ dai mamɪd alaŋ kab sapai abe tɪd abe ulɪk malɪk gɪ mɪdeb, sadoniks ak gɪ lek mɪdek; dai kagol oŋɪd ak kab sapai, kanilian ak gɪ lek mɪdek; dai ar oŋɪd ak kab wɪhalɪn, krisolait ak gɪ lek mɪdek; dai jɪl oŋɪd ak kab kɪkomɪŋ sek, berɪl ak gɪ lek mɪdek; dai ajɪp ak kab wɪhalɪn ke yɪb, topas ak gɪ lek mɪdek; dai wajrem alaŋ ak kab kɪkomɪŋ sek abe wɪhalɪn abe ulɪk malɪk gɪ mɪdeb, krisopres ak gɪ lek mɪdek; dai agɪp alaŋ ak kab sapai, aiasin ak gɪ lek mɪdek; dai umɪgan alaŋ ak kab mɪk, ametis ak gɪ lek mɪdek. ²¹ Kanɪb tam kɪjɔŋ aknɪb umɪgan alaŋ okok, magɪl kolɪm kɪbap mɪlep rek tɪd geb, “pɔl” apal ak, kɪb ke yɪb aknɪb umɪgan alaŋ dɪl gɪ lek mɪdek. Taun kɪb nɪbak, kanɪb okok kab gol tep tep glas rek kɪd gɪl mɪdeb ak nep dɪl gɪ lek mɪdek ak me, kɪd yɪb gɪl mɪdek. ²² Pen taun kɪb nɪbak yad God sobok gep karɪp alap ma nɪŋnek. God Bɪ Kɪb, Bɪ kɪlɪs ke yɪb ak abe, Sipsip Ñɪlɪk ak abe mɪdebir rek, God sobok gep karɪp alap ma mɪdeb; kɪri apɪl mal God sobok gep karɪp mɪdebir. ²³ Pen God melɪk tep ke yɪb ne mɪmelɪk gɪl, Sipsip Ñɪlɪk lam melɪk gɪp rek ak mɪmelɪk gɪl gɪpir rek, taun nɪb sɪŋak pɪb takɪn wɔg alap ma mɪdeb. ²⁴ Bin bɪ karɪp lɪm ke ke okok nɪb apɪl taun nɪbak am mɪdenɪgal okok, melɪk tep nɪbak nɪŋlɪg gɪ ajenɪgal. Kɪŋ lɪm dai wagɪn aul ke ke okok nɪb taun nɪbak am mɪdenɪgal okok, tap tari tari tep, tap tari tari melɪk sek karɪp kɪri gɪlak okok, sek dam taun kɪb ñɪlɪk mɪgan nɪbak

am mīdenīgā. ²⁵ Pen taun nībak, kījōŋ okok ma gīñnīgā; kīslīm ma onīgāb nīŋīl kījōŋ per per yīkīl nep mīdenīgāb. ²⁶ Bin bī karīp līm ke ke okok nīb apīl taun nībak am mīdenīgāl okok, tap tari tari tep, tap tari tari melīk sek karīp kīri gīlak okok, sek dam taun kīb ñīlīk mīgan nībak am mīdenīgāl. ²⁷ God nop asīk mosīk gīp tap ak, taun ñīlīk mīgan nībak amnīmēl rek ma līnīgāb. Bin bī god esek sobok gīl gī tīmēl yīb gīpal okok, taun ñīlīk mīgan nībak amnīmēl rek ma līnīgāb. Bin bī per per nep komīŋ mīdenīgāl mīj nībak eyāŋ, Sipsip Ñīlīk yīb kīrop ñu kīl tīknīgāb bin bī okok nep, taun ñīlīk mīgan nībak amnīgāl.

22

Ñīg Komīŋ Magīl Ñēb ak

¹ Ejol nībak, ñīg komīŋ magīl ñēb ak yīp yomek nīŋnek. Ñīg aposīp nībak, glas mīmēlīk gīp rek mīmēlīk gī aposīp. Ñīg nībak, God eip, Sipsip Ñīlīk ak eip, sea kīŋ kīri apīl mal bīsīgpīr sīŋak alaŋ nīb kīlam juīl, ² taun kīb kanīb nab sīŋak amīl amnak. Ñīg gol pīs pīs mab ñībīl per per mīdenīgāl mab ak tanak. Mab ur nībak, mī nokīm nokīm takīn ke ke umīgān alaŋ ak nep, per nep magīl pīleb. Pen mab kas nībak, bin bī karīp līm ke ke okok nīb kīrop gek komīŋ līnīmīŋ rek nep mīdeb.

³ Taun kīb nībak, God nop asīk mosīk gīp tap ak ma mīdeb. God eip, Sipsip Ñīlīk ak eip, sea kīŋ kīri apīl mal ak taun kīb nab sīŋak mīdenīgāb. God bin bī ne okok nop wōg gī ñīlīg gī mīdenīgāl.

⁴ Taun kɪb nɪbak, God bin bɪ ne okok Sipsip Ñɪlik mɪlik dai ne ak nɪŋnɪgal. Sipsip Ñɪlik yɪb ne ak aun beŋ kɪri alaŋ ñu kɪl tɪk lek mɪdenɪgab. ⁵ Kɪslɪm ma onɪgab. God Bɪ Kɪb ak melɪk kɪrop ak mɪdenɪgab ak me, sɪp mɪlaŋ abe, pɪb abe wög alap ma mɪdenɪgab. Kɪri per nep per nep kɪŋ rek mɪdenɪgal.

Maŋ mɪdeb Jisas onɪgab

⁶ Ne yɪp agɪl agak, “Mɪnɪm nɪbaul mɪnɪm nɪŋɪd yɪb mɪdeb; mɪnɪm nɪŋ dep nep mɪdeb. Bɪ Kɪb, Kaun ne bɪ mɪnɪm agep ne okok kɪrop gos ñek mɪnɪm ne agelɪgɪpal God nɪbak nep, ejol ne ak ag yokek apɪl, maŋ mɪdeb gɪnɪgab mɪnɪm ak ag ñosɪp,” agak.

⁷ “Pen nɪŋɪm! Ulep mɪdeb nɪnɪgain. Tap tari tari kɪsen gɪnɪg geb ak, buk nɪbaul mɪdeb. Bin bɪ an an mɪnɪm nɪbaul nɪŋ dɪl, ageb rek gɪnɪgal okok, tep gek nɪŋlɪg gɪ mɪñ mɪñ gɪnɪgal,” agak.

⁸ Yad Jon, ejol mɪnɪm agosɪp ak abe, tap tari tari gosɪp ak abe magɪlsek nɪŋnek. Pen ejol mɪnɪm agosɪp ak abe, tap tari tari gosɪp ak abe magɪlsek nɪŋ sakɪl, ap yap ejol nɪbak tob wagɪn ne sɪŋak kogɪm yɪmɪl, nop sobok gɪnɪm, ag nɪŋnek ak pen ⁹ yɪp agak, “Mer! Yɪp nɪg ma gɪnɪmɪn; God nop nep sobok gɪnɪmɪn. Nak God nop wög gɪ mɪdeban ak, namam God mɪnɪm agep bɪ okok abe, bin bɪ mɪnɪm mɪdeb buk nab nɪbaul ageb rek gɪpal okok abe, nɪbɪ God nop wög gɪpɪm rek, yad ak rek nep God nop wög gɪpin,” agak.

¹⁰ Pen ejol nɪbak yɪp agak, “Kɪsen gɪnɪgab mɪnɪm ñu kɪl tɪkpan pɪyak ak, tɪg mɪmɪoc gɪl okok ma we gɪ lɪnɪmɪn; ulep mɪdeb, mɪnɪm ñu kɪl

tikpan rek magilsek ginigab. ¹¹ Nib ak niñil, bin bi gi timel gipal okok, kiri ak rek nep nag timel ar ak nep gilig gi midenimel; bin si bi si gipal okok, kiri ar nibak nep gilig gi midenimel; bin bi gi tep gipal okok, kiri ar tep nibak nep gilig gi midenimel; bin bi siñ midebal okok, kiri aknib rek nep siñ midenimel,” agak. ¹² “Niñim! Ulep mideb ninigain. Minek nibak, nibi bin bi yad okok tari tari gipim ak niñil, pen ak rek nep tap tep ninigain. ¹³ Yad birarik ped okok midoligipin, kisen per nep per nep midenigain. Yad nep gen, tap okok magilsek wagin gil mideb. Yad nep gen, tap okok magilsek kir ginigab. Wagin ak yad nep, mibil ak yad nep midebin.

¹⁴ “Bin bi walij kiri ñig li tep ginigal okok, miñ miñ ginigal. Mab magil ñibil per per midenigal ak ñen, kiri ñibil am taun kib ñilik migan nibak amnigal. ¹⁵ Pen kain sapeb okok, taun nibak amnimel rek ma lip. Bin bi kij wanam gipal okok, bin si bi si gipal okok, cip ñapal okok, tap yokop okok god cin agil sobok gipal okok, minim esek apal okok, kiri mis eyan nep midenigal.

¹⁶ “Yad Jisas, ejol yad ak ag yoken, amil nibep bin bi yad coc karip lim ke ke okok midebim okok, nibep minim yad nibaul ag nib. Yad me, Depid tikek, tikel tik dam dapil gel, Bi Kib midenigab aglak ak nep, yad midebin. Yad me, gap poglin kib karip tiknig gek niñlig gi ap raneb, apal ak yad nep midebin,” agak.

¹⁷ God Kaun ak abe, Bin Bi dinigab Bin nibak abe, kiri mal “Owan e!” agebir.

Bin bi minim nib aul niñenigal okok ak rek nep, “Owan e!” agnimel.

Nibi bin bi ñig nen gip okok magilsek owim!
 Apil, ñig komiŋ magil ñeb ak yokop dil ñiŋim.

¹⁸ Bin bi minim buk nibaul mideb uŋin li niŋil
 agel, nibi niŋniŋabim bin bi okok, tap tari tari
 kisen giŋimŋ minim ak niŋ tep giŋimib. Bin
 bi ognap minim nib aul niŋil, minim ognap sek
 yigog magog geniŋal ak, God kirop pen yur ñil
 gek, miker kib buk nibaul ageb rek sek diŋiŋal.

¹⁹ Pen bin bi an an minim nib aul dai ognap
 ma diŋ agil kirig geniŋal ak, God kirop pen mab
 magil ñibil per per mideniŋal agip ak mer agek
 ma niŋniŋal; Taun Kib Siŋ ak am mideniŋal agip
 ak abe mer agek ma amniŋal.

²⁰ Bi minim ñu kil tikpin Bi ak ageb, “Yau! Ulep
 mideb niŋniŋain,” ageb.

Nib aknib rek tep! Bi Kib Jisas, nak owan e!

²¹ Bi Kib cin Jisas nibep God bin bi ne yimig
 gek kod mid tep gilig gi midoniŋimŋ. Nib aknib
 rek tep.

MINIM KOMIN
The New Testament in the Minimib dialect of the
Kalam language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Minimib long Niugini
copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Minimib (Minimib dialect of Kalam)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-02-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020
c3b0a7e5-6c23-5e97-9419-62054c911996